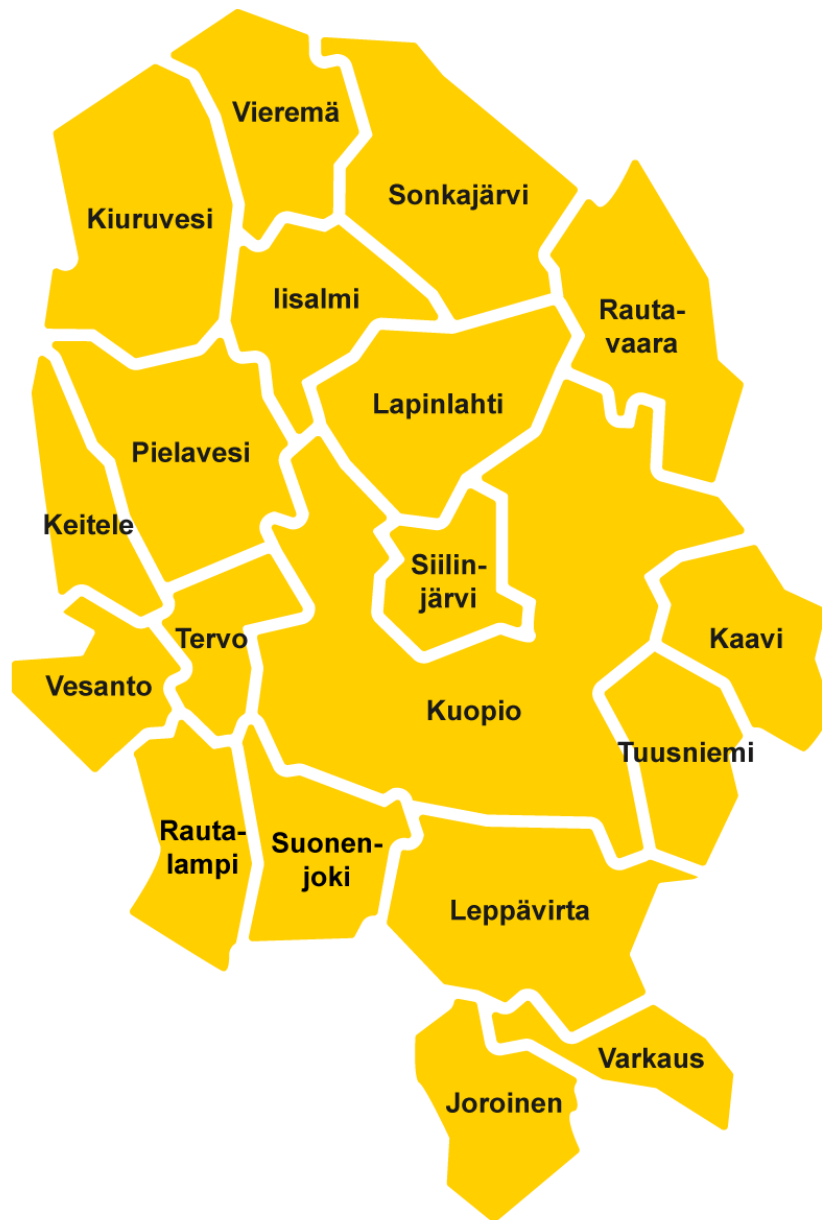

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Sisällys

1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus	3
1.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen	5
1.3 Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteutuminen	8
1.4 Henkilöstö.....	9
1.5 Talous ja investoinnit	12
1.5.1 Tuloslaskelma	12
1.5.2 Investoinnit.....	14
1.6 1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut	16
1.7 1TA30 Yleiset palvelut.....	20
1.8 1TA51 Ikääntyneiden palvelut	32
1.9 1TA61 Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	36
1.10 1TA11 Konsernihallinto.....	39
1.11 1TA12 Hallintopalvelut.....	41
1.12 1TA13 Henkilöstöpalvelut.....	44
1.13 1TA14 Talouspalvelut	47
1.14 1TA15 Strategia ja kehittäminen.....	51

1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Valtiovarainministeriön ajankohtaisen tilannekuvan perusteella keskeinen kansallinen kysymys on edelleen hyvinvointialueiden talouden tasapaino ja kertyneiden alijäämien kattaminen. Kesän aikana ensimmäisiä päätöksiä alijäämien kattamisen joustoista on tehty, ja tarkentavat keskustelut useiden alueiden kanssa jatkuvat. Samalla arviointimenettelyihin liittyvät prosessit etenevät. Tämä osoittaa, että hyvinvointialueiden taloudellista asemaa tarkastellaan jatkossa entistä vahvemmin suhteessa niiden kykyyn saavuttaa taloudelliset tavoitteensa ja turvata palvelut pitkällä aikavälillä.

Pohjois-Savon näkökulmasta alijäämien kattamisen mahdollinen jousto antaa mahdollisuuden tarkastella talouden tasapainottamista aikaisempaa pidemmällä aikajänteellä. Mahdollinen liisäaika ei kuitenkaan poista talouden tasapainottamisen välttämättömyyttä. Päinvastoin se antaa mahdollisuuden toteuttaa palvelurakenteen, toimintatapojen ja johtamisen uudistukset hallitusti siten, että taloudellinen tasapaino perustuu pysyviin rakenteellisiin muutoksiin eikä lyhytaikaisiin säästöihin. Pohjois-Savon hyvinvointialueen käyttötalous on tasapainossa, mutta alijäämien kattamisvelvollisuus vaatii vielä merkittävämmän ylijäämän saavuttamisen tulevien vuosien ajan.

Kansallisessa valmistelussa on käynnissä myös hyvinvointialueiden rahoitusmallin tulevia hallituskausia koskeva selvitystyö. Rahoitusmallin kehittämisellä on Pohjois-Savon kaltaiselle alueelle suuri merkitys, sillä rahoituksen tulee mahdollistaa palvelujen järjestäminen väestön palvelutarpeen perusteella ja samalla kannustaa hyvinvointialueita pitkäjänteiseen tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen. Valtiovarainministeriön mukaan rahoitusmallin tulevia hallituskausia pohjustava selvitys on parhaillaan käynnissä.

Syksyllä julkaistavat uudet rahoituslaskelmat ovat keskeinen osa vuoden 2027 talousarviovalmistelua. Niiden perusteella hyvinvointialueet pystyvät tarkentamaan omaa talouden ja toiminnan suunnitteluaan. Pohjois-Savossa on tärkeää arvioida rahoituskehitystä pitkäjänteisesti ja suhteuttaa siihen sekä palvelutarpeen kehitys että käynnissä olevien tuottavuus- ja rakenteellisten uudistusten vaikutukset. Valtiovarainministeriön mukaan uudet rahoituslaskelmat julkaistaan 21.9.2026.

Hyvinvointialueiden valtionohjausta ollaan samalla kehittämässä. Vuotuista ohjausta uudistetaan ja syksyn neuvottelut toteutetaan uudella toimintamallilla. Tämä merkitsee siirtymää kohti entistä tavoitteellisempaa ja systemaattisempaa ohjausta, jossa alueiden toiminnan, talouden, palvelujen saatavuuden ja vaikuttavuuden kokonaisuutta tarkastellaan yhtenäisesti. Pohjois-Savon kannalta on tärkeää, että kansallinen ohjaus tunnistaa alueiden erilaiset lähtökohdat ja mahdollistaa alueiden omiin olosuhteisiin perustuvat ratkaisut yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvoston asettaman parlamentaarisen hyvinvointialuetyöryhmän työ jatkuu syksyllä. Seuraavassa kokouksessa syyskuussa teemana ovat itsehallinto ja valtion ohjaus.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Parlamentaarinen valmistelu on merkityksellistä, koska hyvinvointialueiden pitkän aikavälin asemaa, rahoitusta ja ohjausta koskevien ratkaisujen tulee kestää yli yksittäisten hallituskautien.

Myös hyvinvointialueiden eriytymiseen ja niiden taloudelliseen kantokykyyn liittyvät kysymykset pysyvät kansallisessa keskustelussa vahvasti esillä. Kolmen uuden arviointimenettelyn asettaminen kesällä osoittaa, että valtion ohjaus ja alueiden taloudellisen tilanteen seuranta ovat edelleen tiiviitä. Pohjois-Savon kannalta tavoitteena on vahvistaa omaa taloudellista kantokykyä ja ehkäistä tilannetta, jossa palvelujärjestelmän kehittämistä jouduttaisiin ohjaamaan ulkoisen arviointimenettelyn kautta.

Yksi tulevaisuuden merkittävistä muutosvoimista on digitalisaation ja tekoälyn nopea eteneminen. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on linjannut tekoälymuutoksen vauhdittamisesta ja aihetta käsitellään myös hyvinvointialueiden kanssa. Tekoälyn ja muun uuden teknologian hyödyntäminen tarjoaa hyvinvointialueille mahdollisuuksia parantaa tuottavuutta, nopeuttaa tiedon hyödyntämistä, vähentää hallinnollista työtä ja kohdentaa henkilöstön työpanosta aikaisempaa paremmin asiakkaiden ja potilaiden palveluihin.

Pohjois-Savossa digitalisaatio, tiedolla johtaminen ja tekoälyn hyödyntäminen kytkeytyvät suoraan tuottavuusohjelman tavoitteisiin. Teknologia ei kuitenkaan yksin ratkaise hyvinvointialueiden talous- ja henkilöstöhaasteita. Sen hyödyntäminen edellyttää toimintatapojen uudistamista, tietopohjan vahvistamista, henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä kykyä ottaa uusia ratkaisuja nopeasti osaksi palvelutuotantoa.

Kansalliseen toimintaympäristöön vaikuttavat myös lainsäädännön muutokset ja hyvinvointialueiden tukirakenteiden kehittäminen. Rahoituslain kolmannen vaiheen säädösmuutokset on vahvistettu, ja hyvinvointialuelain muuttamista koskien Maakuntien tilakeskuksen sääntelyä valmistellaan lausuntokierroksella. Lisäksi VM valmistelee laajempaa virkapuheenvuoroa, jossa käsitellään hyvinvointialueita ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluja.

Kokonaisuutena kansallinen tilannekuva vahvistaa käsitystä siitä, että hyvinvointialueiden seuraava vaihe on pitkäjänteisen uudistamisen vaihe. Talouden tasapaino, palvelujen saatavuus, tuottavuus, henkilöstön riittävyys, teknologian hyödyntäminen ja toimiva valtionohjaus muodostavat kokonaisuuden, jota ei voida ratkaista toisistaan irrallaan.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella tähän muutokseen vastataan uudistamalla samanaikaisesti taloutta, palvelurakennetta ja johtamista. Tavoitteena on, että hyvinvointialueen taloudellinen kantokyky vahvistuu, palvelujen vaikuttavuus paranee ja asukkaille voidaan turvata palvelut myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tiivistetysti voidaan sanoa, että alijäämien kattamisen jousto antaa aikaa mutta ei poista sopeutustarvetta, rahoitusmallia valmistellaan tuleville hallituskausille, valtionohjaus on muuttumassa tavoitteellisemmaksi ja uusia arviointimenettelyjä sekä ennakollista talouden ohjausta vahvennetaan ja tekoälystä sekä digitalisaatiosta haetaan uutta tuottavuuspotentiaalia.

1.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Pohjois-Savon hyvinvointialueella sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan sisältöä ja koordinoimista toteuttaa riskienhallintaryhmätoiminta, jonka esitti HVA johtoryhmälle sisäisen valvonnan painopistealueet ja käynnisti sisäisen valvonnan toimiohjeen päivittämisen keväällä 2026 sekä myös riskienhallintatyöryhmän kokoonpanon tarkastelun.

Hyvinvointialueen merkittävimmitä todetuista, talousarvioon 2026 sisältyvistä riskeistä erityisesti rahoituksen riittävyys ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteuttaminen. Keväällä 2026 on käynnistetty koko johtamisjärjestelmän rakenteen uudistaminen, jota vie eteenpäin aluehallituksen nimeämä ohjausryhmä. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää johtamisjärjestelmää ja vahvistaa integraatiota. Keväällä 2026 on pidetty YT-neuvottelut sihteeripalveluiden osalla. Johtamisjärjestelmän uudistaminen on hyväksytty aluehallituksen toimesta 7.9.2026.

Vuoden 2026 sisäisen valvonnan painopistealueet ovat:

1. Varautuminen ja väestönsuojelu (globaali turvallisuuslänne heikentynyt)
2. Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus (taloudenhallinta, hankintaosaaminen, ohjeiden noudattaminen, sopimusriskien hallinta, resurssien harkittu käyttö)
3. Palvelujärjestelmäudistuksen seuranta (talousvaikutukset, vastuiden päivittäminen, muutostohtamisen tuki)
4. Omavalvonnan toimeenpano (vakiinnuttaminen ja raportointikäytännöt). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti painopisteiden valvonnasta raportoidaan osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Painopiste 1: Varautuminen ja väestönsuojelu (globaali turvallisuustilanne heikentynyt)

Itä-Suomen yhteistyöalueella sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen mallin mukaista varautumista ja suunnittelun ohjausta toteuttanut neljälle hyvinvointialueelle Itä-Suomen sote-valmiuskeskus. Ohjauksessa ja harjoitustoiminnassa on huomioitu yhteistyöalueen ja hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvatoiminnot, johtaminen sekä terveydenhuollon yhteistyö Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sekä Puolustusvoimien pyynnöstä Pohjois-Atlantin liiton kanssa (612/2021 § 53 a, b, c).

Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen mallin mukainen valmiussuunnitelma on hyväksytty keväällä (salainen). Varautumisen vuosikellon mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon ohjeiden ja toimintamallien päivitys on toteutunut suunnitellusti ja ne sijaitsevat hyvinvointialueen IMS-järjestelmässä. Yksityisten palveluntuottajien varautumista on ohjattu omavalvontasuunnitelmien kautta.

Pelastuslaitos on edistänyt vastuullaan olevaa Pohjois-Savon maakunnan evakointisuunnittelua laaditun prosessikaavion mukaisesti. Kokonaisuus etenee suunnitellusti ja on aikataulussa. Evakointisuunnittelutyötä on tehty Pohjois-Savon 19 kunnan, sosiaali- ja

Osavuosisikatsaus tammi-elokuu 2026

terveydenhuollon henkilöstön sekä muiden yhteistyötahojen, kuten puolustusvoimien, sisäministeriön sekä pelastustoimen Ikaros-varautumisen verkoston kanssa. Hyvinvointialueen kiinteistöjä on tarkasteltu valmiussuunnittelun toimenpiteiden näkökulmasta ja tehty tarvittavia toimenpiteitä. Pohjois-Savon valmiusfoorumin toiminta on käynnistetty asetetussa aikataulussa. SUOJAAN 2026 -valmiusharjoitus toteutetaan 2. – 3.9.2026 ja ”LVV26” valmistelut etenevät suunnitellusti.

Hyvinvointialueen valmiussuunnittelua on edistetty suunnitellusti ja asiakirjat ”Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa” sekä ”Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje” on päivitetty. Strategia- ja konsernipalveluiden hallinnon valmiussuunnitelman työstäminen on käynnissä. Hyvinvointialueen yhteistä valmiussuunnittelua on jatkettu valmiussuunnitelman salaisen osan laadinnan osalta, jota varten on perustettu 16 työryhmää. Aiheina työryhmillä on esimerkiksi vesihuollon ja sähköjakelun turvaaminen sekä viestintä ja tiedottaminen.

Painopiste 2: Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus (taloudenhallinta, hankintaosaaminen, ohjeiden noudattaminen, sopimusriskien hallinta, resurssien harkittu käyttö)

Hankintapalvelut -yksikkö vastaa koko hyvinvointialueen hankintojen koordinoinnista, hankintoihin liittyvien sopimusten hallinnasta, logistiikan kokonaisuudesta sekä palvelusetelitoiminnasta. Hyvinvointialueen hankinnoista osa toteutetaan hyvinvointialueen omana toimintana, mutta valtaosa hankinnoista ohjataan sidosyksiköiden toteutettavaksi hankintapalvelujen antamien toimeksiantojen kautta. Hankintojen koordinointi sisältää merkittävästi yhtiöiden ja sopimuskumppanien ohjausta. Hankintapalvelut toimivat yksiköiden tukena hankinnoissa antaen asiantuntija-apua, ohjausta ja neuvontaa hankinnan ja sopimusten elinkaaren kaikissa eri vaiheissa. Hankinnan elinkaari sisältää hankinnan suunnittelun, kilpailuttamisen, hankintapäätöksen ja sopimuksen sekä sopimuksen aikaisen toiminnan. Hankintojen ja hankintasopimusten seuranta tehdään kaikista hyvinvointialueen hankinnoista. Hankintoja koskevia toimi- ja päätösvaltuuksia on pääosin noudatettu hyvin. Hankintojen toteuttaminen keskitetysti hankintapalvelujen kautta on parantunut.

Painopiste 3: Palvelujärjestelmäuudistuksen seuranta (talousvaikutukset, vastuiden päivittäminen, muutosjohtamisen tuki)

Palvelujärjestelmän uudistamisohjelmalla pyritään kokonaisuudessaan saavuttamaan tuottavuus- ja talousohjelman mukaiset tavoitteet, joka toteutuessaan tasapainottavat hyvinvointialueen taloutta merkittävästi. Ohjelmien toimeenpano toteutetaan vuosien 2024–2029 aikana. Palvelujärjestelmäuudistusta läpileikkaavat erityisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönotto sekä toimitilatarkastelun yhteydessä tehtävät muutokset. Palvelujärjestelmäuudistuksen seuranta on toteutettu aluehallitukselle tehtävän erillisraportoinnin kautta. Seurantaraportti on toteutettu ns. liikennevalomallia hyödyntäen ja tunnistetut riskit huomioiden. Ohjelmat R1-R3 etenevät suunnitellusti, R4:n toimeenpano on menossa, tutkimuksen ja ope-
tuksen osuus etenee suunnitellusti. Asiakastietojärjestelmän uudistamisen osalta ollaan jäljessä alkuperäisestä aikataulusta.

Painopiste 4: Omavalvonnan toimeenpano (vakiinnuttaminen ja raportointikäytännöt)

Omavalvonnan tarkoitus on ennen kaikkea varmistaa lakisääteisten palveluiden toteutuminen, mutta myös kehittää niitä. Kehittäminen vaatii jatkuvaa toiminnan ja toteutuksen seuranta, arviointia ja sitoutumista jatkuvan parantamisen periaatteisiin organisaation kaikilla tasoilla. Omavalvonnan seuranta tapahtuu hyvinvointialueella sillä tasolla, jolle omavalvontasuunnitelma on tehty ja niistä vastaa palvelusta vastaava henkilö, joka kokoaa moniammatillisen ryhmän kokoamaan seurantatiedon. Seurantatieto tuotetaan Laatuportti-järjestelmään toiminnan itsearviointina. Asiakkuudet ja laatu- palvelualue toimii palvelutuotannon tukena omavalvonnan toteuttamisessa ohjaamalla suunnitelmien laadinnassa ja tarvittaessa itsearvioinnin teknisessä toteuttamisessa. Omavalvonnassa havaittujen kehittämiskohteiden osalta omavalvontasuunnitelmat päivitetään ja ne julkaistaan internetissä.

Haasteena omavalvonnassa on tunnistettu ilmoitusvelvollisuuden tunnistaminen varsinkin järjestäjän osalta sekä palveluiden laadun seuranta. Ensimmäisen neljän kuukauden aikaan suurimmat haasteet ovat kohdentuneet asiakaspalautteiden hyödyntämiseen ja kehittämistoimenpiteiden seurantaan. Muiden osa-alueiden puutteet ovat olleet lieviä ja hallittavissa. Toimintayksikkökohtainen valvonta keskittyy hyvinvointialueella SOTE-valvontayksikköön. Valvonnassa esille nousseet epäkohdat ovat liittyneet mm. puutteisiin valvottujen yksiköiden henkilöstömäärässä ja/ tai -rakenteessa, lääkeshoidossa, omavalvontasuunnitelmissa, toimitiloissa ja asiakkaiden kohtelussa. Soten omavalvonnasta ja yksikkökohtaisesta valvonnasta raportoidaan asiakaskokemusjaostolle neljän kuukauden välein ja tulokset julkistetaan internetiin Hyvänvoimaa Pohjois-Savosta, omavalvontaohjelman seuranta -nimellä.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen omavalvontaohjelma on päivitetty 11.12.2025. Pelastuslaitoksen osalta omavalvonnan merkittävimmät havainnot ovat olleet poikkeamat pelastustoimen lakisääteisessä valvontatyössä sekä pelastustoimen toimintavalmiuden toteutumisessa ja pelastusasemien suorituskyvyssä. Poikkeamat koskevat riskiruutujen tavoittamisaikoja ja suorituskykyvajeita poissaolojen ja pelastusasemakohtaisten sisäisten siirtojen takia. Pelastustoimen omavalvonnasta raportoidaan kokonaisturvallisuuslautakunnalle kaksi kertaa vuodessa.

1.3 Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteutuminen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpanoa on jatkettu vuonna 2026. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa talouden tasapainoa, hillitä kustannuskehitystä sekä turvata palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus pitkällä aikavälillä.

Tammi-elokuussa toimenpiteet ovat kohdistuneet erityisesti henkilöstörakenteen hallintaan, palveluverkkoon, ostopalvelujen kustannusten ohjaukseen sekä toimintatapojen yhtenäistämiseen. Henkilöstömenoihin vaikuttavia toimia on toteutettu muun muassa tehtävärakenteita tarkistamalla ja hyödyntämällä luonnollista poistumaa. Lisäksi on edistetty digitalisaatiota ja toimintaprosessien kehittämistä, joilla tavoitellaan pysyviä tuottavuushyötyjä.

Ohjelman toimeenpanoa ohjataan keskitetysti, ja toimenpiteiden vaikutuksia seurataan säännöllisesti osana talouden ja toiminnan raportointia. Alkuvuoden toteuman perusteella säästövaikutuksia on alkanut syntyä, mutta merkittävä osa vaikutuksista kohdistuu loppuvuoteen ja tuleville vuosille. Samanaikaisesti kustannuskehitykseen kohdistuu edelleen paineita erityisesti palvelutarpeen kasvun sekä yleisen kustannustason nousun vuoksi.

Hyvinvointialueen aluevaltuusto on hakenut valtiovarainministeriöltä 31.08.2026 lisäaikaa vuosien 2023 ja 2024 alijäämien kattamiseen vuoden 2029 loppuun saakka. Alijäämien kattamisen lisäaikahakemus perustuu aluevaltuuston 04.05.2026 hyväksymään tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaan.

Talouden tasapainottaminen edellyttää talous- ja tuottavuusohjelman täysimääräistä toimeenpanoa.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.4 Henkilöstö

Alla olevaan taulukkoon on koottu hyvinvointialueen henkilöstömäärä poikkileikkausajankoh-
tana 31.8.2026 ja henkilötyövuodet mittareittain kumulatiivisena kertymänä tammi-elokuulta
2026. Henkilömäärässä ovat mukana myös alle 13 vrk:n keikkatyöntekijät (noin 60 henkilöä).
Taulukossa kuvatun henkilömäärän lisäksi hyvinvointialueella oli 31.8.2026 poikkileikkauspäi-
vänä 382 sivutoimista sopimuspelastajan palvelussuhdetta.

Organisaatiotaso	Tammi-elokuu 2026					
	Henkilöstön määrä 31.8	Teoreettinen työpanos HTV	Palkattomat poissaolot HTV	HTV	Poissaolot HTV	Nettotyöpanos HTV
HVA Konsernihallinto	9	5,4	0,2	5,2	1,0	4,5
Hallintopalvelut	100	67,7	0,7	67,1	15,7	52,1
Henkilöstöpalvelut (sis. kesk.palv.)	762	533,5	17,8	515,7	169,9	363,6
Talouspalvelut	105	72,2	0,6	71,6	18,4	53,9
Strategia ja kehittäminen	240	151,8	2,7	149,1	36,8	115,0
Perhe- ja vammaispalvelut	1 489	1 007,8	44,9	962,9	270,3	737,5
Ikäntyneiden palvelut	3 387	2 220,5	88,4	2 132,2	592,4	1 628,2
Yleisten palvelujen toimiala	5 941	4 053,4	223,1	3 830,3	1 218,0	2 835,3
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	333	229,2	11,9	217,2	64,1	165,0
	12 360	8 342	390	7 951	2 387	5 955
Muutos vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan	-211	-135	-39	-97	-149	13

Lähde: MonetTieto 8.9.2026

Sairauspoissaolot pituusluokittain

Sairauspoissaolojen pituus- luokat	Poissaolopäivien määrät 1.1. - 31.8.2025	Poissaolopäivien määrät 1.1. - 31.8.2026
1–3 päivää	26 952	26 448
4–14 päivää	35 706	31 182
15–29 päivää	17 547	18 242
30–89 päivää	33 992	31 471
90 + päivää	34 805	31 471
Yhteensä	149 002	140 688

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Sairauspoissaolojen keskeiset diagnoosit toimialoittain

	DIAGNOOSIT 1.1.-31.8.2026	%osuus
Henkilöstöpalvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	35,6
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	28,1
	3.Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	8,1
PERHE- JA VAMMAISPALVELUT		
Perhepalvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	42,5
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	19,5
	3.Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	11,6
Vammaispalvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	39,5
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	30,3
	3.Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	6,4
IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT		
Kotiin annettavat palvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	46,4
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	28,7
	3.Hermoston sairaudet	5,2
Asumispalvelut	1.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	42,8
	2.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	30,3
	3.Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	8,4
YLEISET PALVELUT		
Peruspalvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	40,3
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	25,9
	3.Hermoston sairaudet	7,6
Erityispalvelut	1.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	33,5
	2.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	22,6
	3.Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	11,2
PELASTUSTOIMI JA TURVALLISUUSPALVELUT		
	1.Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	35,4
	2.Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	11,7
	3.Hengityselinten sairaudet	7,5

Julkaistut hakuilmoitukset ja rekrytoidut työntekijät toimialoittain 1.1.-31.8.2026

1.1.-31.8.2026			Palvelussuhteen laji		Palvelussuhteen tyyppi				
Yksikkö	Rekrytointien lukumäärä	Työpaikkojen kokonaismäärä	Työ-suhde	Virka-suhde	Vakinainen	Määrä-aikainen	Sisäiset rekrytoinnit yhteensä	Julkiset rekrytoinnit yhteensä	Valittuja hakijoita yhteensä
Hallintopalvelut	3	4	2	1	1	2	1	2	3
Henkilöstöpalvelut	18	355	17	1	8	9	2	16	355
HVA Konsernihallinto	1	1	0	1	1	0	0	1	1
Ikäntyneiden palvelut	249	559	221	28	128	121	11	237	434
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	19	82	7	12	11	8	1	18	62
Perhe- ja vammaispalvelut	143	207	113	30	68	75	18	125	124
Strategia- ja kehittäminen	25	48	22	3	11	14	5	20	44
Talouspalvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tutkimukset ja hankkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yleisten palvelujen toimiala	289	512	192	97	160	129	31	258	198
Yhteensä	747	1768	574	173	388	358	69	677	1221

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Rekrytoinnit ammattinimikkeittäin 1.1.-31.8.2026

Rekrytoinnit ammattiryhmittäin TOP 10	
nimike	lkm
lähihoitaja	203
sairaanhoitaja	129
lääkäri (kaikki nimikkeet)	62
ohjaaja	54
sosiaalityöntekijä	29
apulaisosastonhoitaja	14
psykologi	13
palvelusihenkilö	10
palveluvastaava	9
hammashoitaja	9

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.5 Talous ja investoinnit

1.5.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU								
Pohjois-Savon hyvinvointialue	TILINPÄÄTÖS 2025	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO 2026	MUUTETTU TALOUSARVIO 2026	TOTEUMA 1-8/2025	TOTEUMA 1-8/2026	ERO € 2025/2026	ERO % 2025/2026	TOT % 2026
Toimintatuotot	291 297	288 221	288 221	186 463	184 396	-2 067	-1,1	64,0 %
30 Myyntituotot	138 641	148 403	149 058	89 854	93 452	3 599	4,0	62,7 %
32 Maksutuotot	102 441	107 173	107 173	65 754	69 991	4 237	6,4	65,3 %
33 Tuet ja avustukset	32 636	15 309	14 654	19 715	9 904	-9 811	-49,8	67,6 %
34 Muut toimintatuotot	17 580	17 336	17 336	11 140	11 048	-92	-0,8	63,7 %
Valmistus omaan käyttöön	1 917	1 698	1 698	1 096	2 638	1 541	140,6	155,3 %
Toimintakulut	-1 539 580	-1 566 530	-1 566 530	-1 008 496	-1 037 394	-28 898	2,9	66,2 %
40 Henkilöstökulut	-739 550	-768 251	-772 300	-484 064	-511 655	-27 591	5,7	66,3 %
43 Palvelujen ostot	-539 051	-525 642	-529 833	-353 221	-359 586	-6 365	1,8	67,9 %
45 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132 913	-139 320	-139 320	-85 816	-88 776	-2 961	3,5	63,7 %
47 Avustukset	-39 277	-39 451	-31 247	-25 663	-20 723	4 940	-19,3	66,3 %
48 Muut toimintakulut	-88 789	-93 867	-93 831	-59 732	-56 654	3 078	-5,2	60,4 %
TOIMINTAKATE	-1 246 365	-1 276 611	-1 276 611	-820 937	-850 361	-29 424	3,6	66,6 %
Valtion rahoitus	1 289 049	1 328 983	1 331 701	859 444	887 800	28 356	3,3	66,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 092	-9 979	-9 979	-4 994	-7 557	-2 563	51,3	75,7 %
60 Korkotuotot	2 382	2 502	2 502	1 730	1 680	-50	-2,9	67,1 %
61 Muut rahoitustuotot	1 763	200	200	178	186	8	4,5	92,9 %
62 Korkokulut	-12 227	-12 679	-12 679	-6 896	-9 345	-2 449	35,5	73,7 %
63 Muut rahoituskulut	-9	-3	-3	-6	-78	-72	1 205,2	3123,0 %
VUOSIKATE	34 592	42 394	45 111	33 513	29 882	-3 631	-10,8	66,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-29 249	-35 616	-35 616	-19 785	-22 660	-2 875	14,5	63,6 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0		
TILIKAUDEN TULOS	5 344	6 778	9 495	13 728	7 222	-6 506	-47,4	76,1 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	34	8	8	25	6	-19	-74,6	80,0 %
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-72	0	0	0	185	185		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	5 306	6 786	9 503	13 753	7 414	-6 525	-47,4	78,0 %
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,90 %	18,38 %	18,38 %	18,54 %	17,33 %			
Vuosikate/Poistot, %	118,27 %	119,03 %	119,03 %	249,28 %	154,81 %			

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksoitukseen sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa.

Toimintatuottojen kertymä tammi-elokuulta oli 64,0 % talousarviosta. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot pienenevät 1,1 % (n. 2,06 miljoonaa euroa). Laskutus muilta hyvinvointialueilta oli 63,7 miljoonaa euroa (59,7 % talousarviosta), joka oli 4,23 % (2,59 miljoonaa euroa) suurempi verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakulujen kertymä oli 66,2 % tammi-elokuulta talousarviosta. Toimintakulut olivat 2,9 % (28,8 miljoonaa euroa) suuremmat edelliseen vuoteen verrattuna. Asiakaspalveluostot olivat 203,9 miljoonaa euroa (72 % talousarviosta), joka oli 7,3 % suuremmat 2025 asiakaspalveluostoihin verrattuna.

Tammi-elokuun taloudellinen tulos 7,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun edellisvuonna vastaavana ajankohtana tulos oli 13,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Kuukauden ylijäämä 7,4 miljoonaa euroa 0,69 % kokonaiskuluista.

Valtion rahoituksen jaksotuksessa on käytetty valtiovarainministeriön 18.12.2025 julkaisemaa arviota (1.331.700.508,43 €) Pohjois-Savon hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoituksesta

Hyvinvointialueen talousarvion tuloslaskelmaosan sitova tavoite on hyvinvointialueen toimintakate.

PSHVA Pohjois-Savon hyvinvointialue yhteensä 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	291 297	288 221	288 221	184 396	64,0 %
Valmistus omaan käyttöön	1 917	1 698	1 698	2 638	155,3 %
Toimintakulut	-1 539 580	-1 566 530	-1 566 530	-1 037 394	66,2 %
Toimintakate	-1 246 365	-1 276 611	-1 276 611	-850 361	66,6 %

Toimintakate on sitova tavoite.

1.5.2 Investoinnit

Sitovat investoinnit, 1 000 €	Toteuma 1-8/2025	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Rakennusinvestoinnit	17 013	33 680	49 850	29 784	59,75 %
Laiteinvestoinnit	4 268	11 336	27 982	6 956	24,86 %
Sovellusinvestoinnit	7 526	15 278	13 896	12 400	89,23 %
Muut investoinnit		44		121	
Investointimenot yhteensä	28 807	60 338	91 728	49 261	53,70 %

Laiteinvestoinnit

Investointisuunnitelmaan alun perin hyväksytyistä laiteinvestoinneista noin 40 % on käynnistynyt eli investoinnit ovat joko kilpailutusvaiheessa (noin 30 %) tai hankittu (noin 10 % lukumäärästä). Laiteinvestointien läpivientiä loppuvuoden 2026 aikana haastaa viiveet hankintaprosesseissa, puutteet hankintaosaamisessa sekä henkilöresurssipula. Kalliita laiterikkoja on ollut luku- ja euromääräisesti edellistä vuotta vähemmän ja 2 milj. euron rikkorahavarauksesta on käytetty 12 %.

Sovellusinvestoinnit

Sovellusinvestointisuunnitelman toteuttaminen etenee suunnitellusti ja investointisuunnitelmaan hyväksyttäjä hankkeita on käynnistetty n. 65 %. Asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeiden aikataulujen siirtyminen on tarkoittanut näiden hankkeiden osalta rahoituksen uudelleen järjestelyä.

Sovellusinvestointisuunnitelmassa olevaa yleistä varausta on 31.8.2026 mennessä käytetty n. 65 %.

Rakennusinvestoinnit

Rakennusinvestointeja on edistetty hyväksytyjen investointisuunnitelmien mukaisesti. Merkittävin valmisteilla oleva hanke on investointisuunnitelmaan 2025 hyväksytty hankesuunniteluvaiheessa oleva Kuopion sotekeskushanke. Hyväksytyn investointisuunnitelman 2026 mukaisten hankkeiden valmistelua on edistetty, joista merkittävimmät ovat Kuopion lastensuojeluyksikkö sekä ikääntyneiden asumishankkeet lislmeen ja Siilinjärvelle. Lisäksi investointisuunnitelman mukaisista pelastusasemien ostoista on toteutettu Varkauden, Siilinjärven ja Kuopion asemien ostot.

Rakentamisvaiheessa olevista hankkeista merkittävimmät ovat KYS Uusi Sydän projektin 4-vaihe, Varkauden sijoittuva vammaispalveluiden asumishanke, Kuopion Julkulaan sijoittuvat ikäihmisten asumishanke ja vammaisten asumis- ja tilapäishoidon yksikkö sekä Suonenjoen ikäihmisten asumishanke. Hankkeista Varkauden vammaispalveluhanke ja Suonenjoen ikäihmisten hanke toteutetaan vuokramallilla, joihin on saatu myös valtion avustusta. Nämä hankkeet valmistuvat ja otetaan käyttöön syksyn 2026 aikana. KYS Uusi Sydän projektin 4-vaihe sekä Kuopion Julkulaan sijoittuvat hankkeet toteutetaan hyvinvointialueen omistukseen. Näistä Julkulaan sijoittuva vammaisten asumisyksikkö valmistuu loppuvuonna 2026, Julkulan ikäihmisten asumisyksikkö keväällä 2027 ja Uusi Sydän projektin – 4-vaihe loppuvuonna 2027.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Elokuussa valmistui uusi Leppävirran pelastusasema, joka otetaan käyttöön alkusyksyn aikana. Lisäksi KYS:lle valmistui helikopterikentän muutostyöt kesän 2026 aikana. KYS 1A talotekniseen peruskorjaukseen liittyen pääjakelujärjestelmiin liittyviä uusintoja toteutetaan vuonna 2026. KYS 1A taloteknisten peruskorjaus toteutetaan aiemmasta suunnitelmasta poiketen vaiheittain ja toiminnallisten tilojen uusimisten yhteydessä tulevien vuosien aikana. Kokonaisuudessa huomioidaan mm. 1A:lle sijoittuvat Kuopion sotekeskuksen toiminnot.

Pelastusinvestoinnit

	Talousarvio 2026	Toteutunut tammi-elokuu	Tot. %
Pelastustoimen investoinnit	4 938 004	1 166 744	24 %

Kilpailutus on käynnistetty 16 %:n osalta talousarvioon 2026 suunnitelluista investoinneista.

Tämän hetken tiedon mukaan osa investointien toimituksista siirtyy vuodelle 2027 toimitusaikojen takia.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.6 1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut

Toiminta

Perhe- ja vammaispalveluissa on toimeenpantu yhteistoimintamenettelyn mukaiset henkilöstö- ja toimintarakennemuutokset sekä jatkettu johtamisrakenteen ja vastuunjaon kehittämistä. Toimintaa ovat ohjanneet taloudellisuus- ja tuottavuusohjelma sekä R3- ja R5-toimeenpanosuunnitelmien palvelurakennemuutokset. Toimialalla on vahvistettu omaa palvelutuotantoa, yhtenäistetty toimintamalleja ja kehitetty palvelurakennetta vastaamaan kasvavaan ja muuttuvaan palvelutarpeeseen.

Perhekeskuspalveluissa on jatkettu monialaisten toimintamallien kehittämistä ja yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Itä-Savon kanssa on solmittu yhteistyösopimus yhteisövaikuttavuustyön edistämiseksi. Neuvola- ja kouluterveydenhuollossa toteutettiin jononpurkutoimia lääkärintarkastusten saatavuuden parantamiseksi. Lasten ja nuorten terapiatakuu on toteutunut, mutta avokuntoutuspalveluissa hoitotakuu on ylittynyt. Puhe-, toiminta- ja fysioterapiapalveluiden kilpailutusta on valmisteltu, ja omahoitoa tukevia digitaalisia palveluja on siirretty OmaHyte-palveluun.

Perheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palvelutarpeessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia ja viimesijaisten palveluiden tarve on säilynyt vuoden 2025 tasolla. Uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto vaikeuttaa toistaiseksi luotettavaa toiminnan seurantaan. Omavalvontaa on kohdennettu lakisääteisten määräaikojen toteutumiseen ja asiakaspalvelujen oston hallintaa on vahvistettu. Lastensuojelun rakennushankkeen suunnittelua vuosille 2026–2028 on jatkettu.

Vammaispalveluissa palvelurakenteen uudistamista on jatkettu vahvistamalla omaa tuotantoa ja monipuolistamalla asumisen ja tuen vaihtoehtoja. Asumisen sekä päivä- ja työtoiminnan yhdistymisen jälkeen on kehitetty henkilöstön yhteiskäyttöä ja muita toimintaa tehostavia ratkaisuja. Vammaispalvelukeskukset organisoituivat 1.6.2026 alkaen kolmeksi asiantuntijatiimiksi aiemman aluejaon sijaan. Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu muun muassa ryhmäkoti Kirsikassa ja Joroisten Kirkkopuistossa, johon on siirtynyt asiakkaita pitkäaikaisesta laitoshoidosta. Kuopion Saarnipuu valmistuu marraskuun 2026 lopulla ja tuetun asumisen toimintamallin kehittäminen jatkuu.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

- **Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus**

Oman palvelutuotannon tuottavuutta on kehitetty käyntimäärätavoitteilla, henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaisella käytöllä ja palvelurakenteen muutoksilla. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus sekä hillitä kustannuskehitystä.

- **Hankinnat ja hankintasopimukset**

Hankintoja on tarkasteltu osana palvelurakenteen ja kustannustehokkuuden kehittämistä. Vammaisten avopalveluiden psykiatrian erikoislääkäripalvelut kilpailutettiin ja uusi sopimus tuli

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

voimaan 1.8.2026. Lasten puhe-, toiminta- ja fysioterapiapalveluiden kilpailutusta on valmisteltu yhteistyössä Sansian kanssa.

• Palvelujärjestelmäuudistuksen seuranta

Seurannan keskeisenä haasteena on eri asiakastietojärjestelmistä muodostuvan tiedon ajantasaisuus, vertailtavuus ja luotettavuus. Uuteen asiakastietojärjestelmään siirtyminen on lisännyt epävarmuutta tuotannon tunnuslukuihin. Tunnuslukuja seurataan kuukausittain ja omavaltontaa toteutetaan osana päivittäisjohtamista. Erityistä seurantaa kohdennetaan palvelutarpeen arviointien määraaikoihin, hoitotakuuseen ja henkilöstömitoituksiin.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Tuottavuustoimenpiteet ovat edenneet pääosin suunnitellusti, mutta palvelutarpeen taso, lakisääteiset velvoitteet ja ostopalveluiden kustannuskehitys haastavat tavoitteiden toteutumista.

Perhekeskuspalveluissa henkilöstökuluihin kohdistuvat toimenpiteet ovat pääosin toteutuneet. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa sekä opiskeluhoellossa henkilöstöä on kuitenkin lisätty hoitotakuun ja lakisääteisten mitoitusten turvaamiseksi. Lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa tavoitteiden toteutumista haastavat korkeana säilynyt viimesijaisten palveluiden tarve, perhehoidon lisäämisen haasteet ja talousarviossa huomioimattomat hinnankorotukset.

Vammaispalveluissa omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja pitkäaikaisen laitoshoidon ostopalveluja vähennetty. Joroisten Kirkkopuistoon on siirtynyt kahdeksan asiakasta pitkäaikaisesta laitoshoidosta. Kuljetuspalveluiden kilpailutuksella tavoiteltu säästö ei ole toteutunut suunnitellusti, vaikka kuljetusten hallintajärjestelmän kustannukset ovat poistuneet.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

ITA20 Perhe- ja vammaispalvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	16 318	16 671	16 671	10 097	60,6 %
Valmistus omaan käyttöön				546	
Toimintakulut	-254 217	-252 302	-253 814	-174 528	68,8 %
Toimintakate	-237 899	-235 632	-237 144	-163 886	69,1 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Toimialan keskeinen taloudellinen haaste on asiakaspalvelujen ostojen ennakoitua suurempi kustannuskehitys. Talousarviossa ei ole voitu täysimääräisesti huomioida ostopalvelujen hinnankorotuksia eikä uusien asiakkaiden palvelutarvetta. Vertailtavuutta edellisvuoteen vaikeuttavat lisäksi jaksotuksiin ja kirjanpidon aikatauluihin tehdyt muutokset.

Perhepalveluissa henkilöstökulut ovat ajankohdan mukaiset, mutta asiakaspalvelujen ostoissa on ylityspainetta erityisesti perhetyössä ja sijaishuollon laitospalveluissa. Perhehoidon osuus

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

on kasvanut ja laitoshoidon asiakasmäärä vähentynyt, vaikka kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten kokonaismäärä on hieman kasvanut. Myös toimeentulotuen menot ovat kasvussa.

Vammaispalveluissa asumispalveluiden sekä päivä- ja työtoiminnan ostot ylittävät talousarvion kustannustason nousun vuoksi. Asumisen ostopalveluihin on siirtynyt yhdeksän uutta asiakasta, joiden palveluihin ei ole varauduttu talousarviossa. Asiakkaiden siirtyminen omaan tuotantoon tasaa laitoshoidon kustannuskehitystä. Henkilöstökulut ovat ajankohdan mukaiset.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Talouden tasapainottamisessa painottuvat palvelurakenteen uudistaminen, oikea-aikaiset ja tarkoituksenmukaiset palvelut, oman tuotannon vahvistaminen, toimintakäytäntöjen yhtenäistäminen ja asiakaspalvelujen ostojen hallinta.

Lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa vahvistetaan avohuoltoa, perhehoitoa ja omaa tuotantoa sekä hillitään asiakaspalvelujen ostojen kasvua.

Vammaispalveluissa jatketaan palvelurakenteen muutosta lisäämällä yhteisöllistä ja tuettua asumista, vahvistamalla omaa tuotantoa ja arvioimalla palvelutarpeita systemaattisesti. Tavoitteena on kohdentaa palvelut yksilöllisen tarpeen mukaisesti ja vähentää tarpeettoman raskaita palveluratkaisuja.

Mittarit ja tavoitteet

Organisaatioselitys	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Tavoitetaso	Riskiarvio	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteuma 1-8/2026
1PA210 Perhepalvelut	Perhesosiaalityön vaikuttavuuden vahvistuminen.	Perhesosiaalityön suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasmäärän suhde lastensuojelun asiakasmäärään.	Perhesosiaalityön asiakasmäärä kasvaa ja lastensuojelun asiakasmäärä alenee. Joulukuussa lastensuojelun asiakkaita 2 527.	Perhesosiaalityön sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät kasvavat suuriksi, jolloin perhesosiaalityössä suhdeperustainen tavoitteellinen työskentely ei mahdollistu ja työskentelyn vaikuttavuus heikkenee. Palvelussa ei ole lakisääteistä asiakasmitoitusta.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita. - Talous on tasapainossa.	ei luotettavaa tietoa saatavissa suunnitelmallisen perhesosiaalityön asiakkaista/ lastensuojelun asiakkuudessa 2 164 eri lasta ajalla 1-5/2026, toukokuun jälkeen ei tietoa saatavissa.
1PL2130 Lapsiperheiden sosiaalityö- ja ohjaus	Perhesosiaalityön riittävä henkilöstöresurssi.	Perhesosiaalityön asiakasmäärä/sosiaalityöntekijä, turvataan riittävät resurssit, jotta perheille voidaan tuottaa oikea-aikaiset suhdeperustaiset ja palvelun tarvetta vastaavat vaikuttavat palvelut.	55 erityisen tuen tarpeessa olevaa lasta/sosiaalityöntekijä (100%).	Perhesosiaalityön asiakkaiden suuri määrä ja rekrytointi haasteet sosiaalityöntekijä-virkoihin.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita. - Talous on tasapainossa.	1-5/2026, toukokuun jälkeen ei luotettavaa tietoa saatavissa.
1PL2103 Neuvolapalvelut	Lasten hyvinvoinnin ja kehityksen varhainen tukeminen tarjoamalla 2-vuotiaiden (vuonna 2024 syntyneitä 1 821) lasten perheille ja erityisesti perheille, joilla on tapahtunut elämässä muutoksia, keskustelua ammattilaisen kanssa.	Lapset puheeksi menetelmän käyttö perheille 2-vuotiaiden lastenneuvolatarkastuksen yhteydessä (perheille toteutetaan LP- keskustelu LAPKE2).	80 % ikäluokan perheistä (1 457) käy keskustelun tarkastuksen yhteydessä.	Henkilöstön menetelmäosaamisen kattavuus jää liian alhaiseksi mm. henkilöstövaihdokset. Perheet eivät hyödynnä tarjottua mahdollisuutta.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Talous on tasapainossa.	LAPKE2 on pidetty 549 lapselle (tot. 38%)

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Organisaatiotas	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Tavoitetaso	Riskiarvio	Edistää hyvinvointialueen strategiaa tavoitteita	Toteuma 1-8/2026
1PL2107 Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perustason palvelut	Lasten ja nuorten mielenterveys-palvelujen saatavuuden parantaminen ja hoitoon pääsyn turvaaminen. Terapiatavuuden mukainen lyhytinterventio alkaa 28 vuorokaudessa, kun tarve terapiatavuuden mukaiselle interventiolle on todettu lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalveluissa.	Terapiatavuuden seuranta Omni360 potilastietojärjestelmästä (POLNHOI, SJLNHOI, KUNHOI, KULHOI ja ETLNHOI -jono). Mittarin arvot otetaan poikkileikkauksena, joka kuun viimeinen arkipäivä, kuvaamaan kuluva kuukauden terapiatavuuden toteutumista.	100 % asiakkaista, joiden katsotaan tarvitsevan terapiatavuuden mukaista määrärajoitusta hoidollista lyhytinterventiotä (IPT-N tai Cool Kids), saavat intervention 28 vuorokaudessa hoidon tarpeen arvioinnista.	Henkilöstön menetelmäosaamisen vahvistaminen toteutuu viiveellä. Terapiatavuutta ei voida toteuttaa määrärajoitusta tai se toteutuu viiveellä.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Talous on tasapainossa.	Terapiatavuuden mukaiset interventiot toteutuneet 100%.
1PK2170 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu	Lastensuojelun palvelutoiminnassa painopiste siirtyy kevyempiin ja ensisijaisiin palveluihin myös kodin ulkopuolisen sijoituksen palveluissa asiakkaan etu ja oikeudet huomioiden.	Perhehoidon palveluiden (toimeksiantosuhteinen ja luvunvarainen) ja lastensuojelun laitospalvelun suhde kaikissa kodin ulkopuolelle toteutuneissa lasten sijoituksissa.	Perhehoidon osuus kaikista kodin ulkopuolisen sijoituksen palveluista säilyy tai kasvaa. Joulukuussa 2025: Perhehoito yhteensä 62 %, laitoshoidon 38 %.	Perhehoidon palveluiden riittävää saatavuutta ei pystytty turvaamaan.	- Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita. - Talous on tasapainossa.	ei tietoa saatavissa Saga-raportoinnista syyskuussa 2026.
1PK2170 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu	Lastensuojelussa kehitetään suunnitelmallista palvelutoimintaa ja avohuollon tukitoimia siten, että edellytykset viimesijaisten tuen tarpeiden (kodin ulkopuolelle sijoittaminen) ennaltaehkäisyille vahvistuvat.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä kaikista lastensuojelun asiakkaana olevista lapsista.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten suhteellinen osuus vähenee. Joulukuussa 2025: 39 %	Tuen tarpeisiin ei kyetä vastaamaan oikea-aikaisesti: viimesijaisten palveluiden tarve lisääntyy.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita. - Talous on tasapainossa.	ei tietoa saatavissa Saga-raportoinnista syyskuussa 2026.
1PK2170 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu	Lastensuojelussa on käytettävissä riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen toiminnan laadunvarmistuksen sekä palveluiden saatavuuden turvaamiseksi ja toiminnan jatkuvuutta voidaan hallita.	Lastensuojelun asiakasmitoituksen toteutuminen ja laillistettujen sosiaalityöntekijöiden osuus lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden tehtävissä.	1) Käytössä olevan resurssin riittävyys palvelutarpeeseen nähden. Elokussa 2025 laskennallinen mitoitus 26,5 ja ylittävien osuus 4 %. Tavoite: aleneva. 2) Laillistettujen sosiaalityöntekijöiden osuus. Joulukuussa 2025 89 %. Tavoite: Säilyy ennallaan tai nousee.	Puutteet henkilöstön saatavuudessa johtavat rekrytointien pitkittymiseen sekä lastensuojelun mukaisen asiakasmitoituksen ylittymisen ja korkean sijaiskelpoisten osuuden johdosta edellytykset jatkuvuuden hallinnalle heikkenevät.	- Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. - Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. - Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. - Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita.	Laskennallinen mitoitus 26,6, ja ylittävien osuus 6,8%. Laillistettujen sosiaalityöntekijöiden osuus 96%.
1PA220 Vammaispalvelut	Palvelujen järjestäminen perustuu yhdenmukaisesti arvioituihin toimintakykyyn ja palvelutarpeeseen.	RAI-toimintakykyarvioiden määrä vammaispalveluissa.	Vähintään 1 000 toimintakykyarviointia / vuosi.	Menetelmäosaaminen. Työkalun soveltuminen palvelutarpeen arviointiin.	Palvelustrategia: Laadukas, laaja-alainen ja moniammatillinen palvelutarpeen arviointi.	RAI-toimintakykyarvioiden määrä tarkastelujaksolla yhteensä 659 kpl. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan tarkastelujaksoon verrattuna 7 (kasvua 1,1 %).
1PK2210 Vammaisten asumispalvelut	Asumispalvelujen rakenteen keventäminen.	Vammaisten tuetun ja yhteisöllisen asumispalvelun asiakkaat.	Tuetun asumisen asiakkaat vähintään 200. Yhteisöllisen asumisen asiakkaat vähintään 250.	Eriasteisten asumispalvelujen saatavuus ja sijoittuminen eri puolille hyvinvointialuetta.	Palvelustrategia: Siirtää asumispalvelujen tuottamisen painopiste ympärivuorokautisesta palveluasumisesta muihin asumisen järjestelyihin.	Ympäri vuorokautisesta palveluasumisesta on siirtynyt yhteisölliseen asumisen yhteensä kolme asiakasta, omaan kotiin yksi asiakas ja yhteisöllisestä asumisesta tuettuun asumiseen kaksi asiakasta.
1PK2210 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen.	Vammaisten pitkäaikaisen laitoshoidon hoitopäivät.	Hoitopäiviä enintään 8 000 vuodessa.	Laitoshoidon jälkeisten asumispalvelupaikkojen saatavuus.	Palvelustrategia: Eriasteisten asumispalvelutarkistuksen kehittäminen.	Pitkäaikaisen laitoshoidon päivät 1-6/2026 yhteensä 4442 htp (-1634hpv) -26,9 % edelliseen vuoden vastaavaan aikaan).
1PK2210 Vammaisten asumispalvelut	Oman palvelutuotannon lisääminen.	Uudet asumispalvelupaikat omilla yksiköissä.	30 asumispalvelupaikkaa.	Toimitilojen ja henkilökunnan saatavuus.	PSHVA:n strategia: Huoltovarmuuden vahvistaminen.	Oma palvelutuotanto on lisääntynyt kahden uuden yksikön, asumisyksikön Kirkkopuisto ja lasten ryhmäkoti Kirsikka, myötä. Kirkkopuistossa asuu tällä hetkellä 14 asukasta (16 asumispaikkaa) ja Kirsikassa 8 pitkäaikaisen asumisen asiakasta ja 11 lyhytaikaisen huolenpidon asiakasta, käyttöaste 72% (Kirsikka)
1PA220 Vammaispalvelut	Teknologiset ratkaisut käytössä vammaisten asumispalveluissa ja päivätoiminnassa.	Teknologiset ratkaisut otettu käyttöön.	Virtuaalisen päivätoiminnan asiakkaita 10 ja etähoivan asiakkaita 10.	Teknologisten ratkaisujen ja sisällön luominen.	Palvelustrategia: Digitaalisten palveluiden kehittäminen.	Etäpäivätoimintoja on toteutettu omiin asumisyksiköihin.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.7 1TA30 Yleiset palvelut

Toiminta

Yleisten palveluiden toimialalla palvelujärjestelmän ja -verkon uudistuksista vastaanottotoiminnan, alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön sekä osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistukset (R 1 ja R2) on päätetty aluevaltuustossa kesäkuussa 2024, uudistusten toimeenpanoa on toteutettu vaiheittain ja se jatkuu vuonna 2026. Yliopistosairaalan ja erikoissairaanhoidon rakenneuudistusta (R4) koskeva päätös hyväksyttiin aluevaltuustossa toukokuussa 2025. Aluevaltuusto teki päätösesitykseen tiettyjä muutoksia, joiden myötä R4 toimeenpanosuunnittelu jatkui kevääseen 2026 saakka. Toimeenpanosuunnitelma hyväksyttiin aluehallituksessa 1.6.2026, jonka jälkeen toimeenpanovaihe on käynnistynyt. Toimeenpanoa varten on perustettu osastotoiminnan ja kotiutuksen, avopalveluiden, kiireellisen toiminnan ja leikkaustoiminnan työryhmät. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuudistus (R5) käynnistyi alkuvuodesta 2025, uudistusohjelma hyväksyttiin aluevaltuustossa maaliskuussa 2026, ja on tällä hetkellä toimeenpanovaiheessa.

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue koordinoi lainsäädännön perusteella monia toimintoja yhteistyöalueella, näitä ovat muun muassa varautuminen, tutkimusyhteistyö ja jatkossa myös resurssien suunnittelu yhteistyöalueella. YTA sopimuksen päivitys (koskien koko HVA:ta) on meneillään ja se valmistuu vuoden 2026 aikana.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Yleisten palveluiden toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Tuottavuustoimenpiteet etenevät yleisesti kokonaistalouden näkökannalta hyvin, mutta yksittäisten toimenpiteiden muutosseurannassa on haasteita toiminta- ja talousseurantajärjestelmien toimivuuden näkökannalta. Toteutumista seurataan erillisellä Excel-taulukolla.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

1TA30 Yleiset palvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	164 268	177 862	177 862	111 569	62,7 %
Valmistus omaan käyttöön	135			289	
Toimintakulut	-680 626	-680 968	-689 369	-463 270	67,2 %
Toimintakate	-516 222	-503 105	-511 507	-351 412	68,7 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksotuksiin sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa. Yleisten palveluiden toimialalla talous toisen kolmanneksen jälkeen yleisesti etenee suunnitellusti lukuun ottomatta erityispalveluiden hyvinvointialueiden välistä myyntiä ja ostopalveluiden kulujen ylitystä.

Vaikka yleisten palveluiden tuottojen kasvu on ennusteesta tilinpäätökseen 2025 noin 9,2 miljoonaa euroa (5,6 %), niin muille hyvinvointialueille myynti on jäämässä talousarviosta 5,2 miljoonaa euroa. Yleisille palveluille konsernihallinnosta asetetut tulotavoitteet ovat viime vuosina olleet hyvin korkeat ja vaikeasti saavutettavissa. Kyseiset hyvinvointialueiden väliset myyntitulot ovat kasvaneet viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 2,8 milj. euroa, mutta myös vuoden 2025 kevään muutostalousarviossa yleisten palveluiden toimialueelle taloushallinnosta yksipuolisesti asetetun noin 5 miljoonan lisätuloutusvelvollisuus, joka ei toteutunut tilinpäätöksessä, on heijastunut myös vuoden 2026 raamitukseen, ja korkeaan tavoitetasoon, mitä toisen kolmanneksen 2026 jälkeen ei ole saavutettu. Lisäksi hoitotakuujononpurku kasvatti ostopalvelukustannuksia ja hidasti toisille hyvinvointialueille myynnin kehittymistä. Myynnin odotettua alhaisempi kertyminen selittyy osittain hoidon keskittymisellä hyvinvointialueen omien kuntien potilaisiin hoitotakuun ylittävän jononpurun takia, sekä mahdollisesti muiden hyvinvointialueiden Pohjois-Savon hyvinvointialueelta harkitsevalla ostokäyttäytymisellä tiukan taloustilanteen johdosta. Hoitotakuun ylittävien jononpurku onnistui ja Pohjois-Savon hyvinvointialue vältti uhkasakon toteutumisen. Toimintakulut ovat muutoin pysyneet kokonaisuutena hyvin talousarviossa. Toimiala jatkaa tiukkaa talousseurantaa ja tuottavuusohjelman toteutumista. Oman toiminnan tehostamisella pyritään vastaamaan myös hyvinvointialueiden välisen myynnin kasvattamiseen loppuvuonna.

Peruspalvelut

Toiminta

Sotekeskuspalvelut

Osa-aikaiset soteasemat (yhteensä 11) aloittivat toimintansa 1.1.2026. Osassa sotekeskuksia on alkuvuodesta saakka jatkunut lääkärihenkilöstön resurssivaje. Erityisesti rekrytointikiellot ja täyttölupaprosessien viivästyminen YT-neuvottelujen vuoksi ovat vaikeuttaneet kevätke-sän aikana lääkärirekrutointin toteuttamista. Haasteellisimmat alueet lääkärien saatavuuden suhteen ovat pohjoisella ja eteläisellä alueella. Lääkärirekrutointia on alkuvuoden aikana tehostettu yleisten palvelujen omana toimintana. Hoitotakuun ylityksiä alle 23-vuotiaiden osalta on ollut jonkin verran, mutta pääpiirteissään hoitoon pääsy on ollut hyvää tai vähintäänkin kohtuullista. Koko alueella kolmen (3) kuukauden hoitotakuun jonotilanne on alkuvuoden tilanteeseen nähden korjaantunut. Kiireellinen hoito on pystytty tuottamaan hoitotakuusään-nösten mukaisesti. Erityispalveluiden järjestämä lääkäripäivystys Varkaudessa oli tauolla heinä-elokuussa, joten toiminnan järjestäminen sotekeskuksen puolelta vaati tämän osalta erityisjärjestelyjä ja toiminnan mukauttamista.

Opetusvastaanotto OSMO ja digitaalinen asiointi sotekeskuspalveluissa ovat vakiinnuttaneet toimintaansa. OSMO:ssa toteutui tammi-elokuussa 4 632 kontaktia yhteensä 1 384

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

asiakkaalla ja sotekeskuksen digiasioinnissa 46 419 kontaktia yhteensä 18 354 asiakkaalla. Digiasioinnissa paikkakunnittain korostuvat huonohkon lääkäriresurssin osalta haasteellisimmat paikkakunnat eli Iisalmi, Kiuruvesi, Rautavaara ja Varkaus.

Suun terveydenhuolto

Suun perusterveydenhuolto on toiminut 1.1.2026 alkaen omana palveluyksikkönä, johon kuuluu suun perusterveydenhuollon vastaanotot sekä suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö. Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö on siirtynyt alueelliseen WinHIT-potilastietojärjestelmään 4/2026. Hoitotakuulain mukaista hoitoon pääsyä on edistetty, mutta kiireettömässä hoitoon pääsyssä on vielä viivettä. Kehittämistä ja jononpurkutyötä jatketaan sekä toiminnan tukena hyödynnetään palveluseleitä. Oikomishoito toteutuu hyvinvointialuetasoisesti lain edellyttämässä määräjassa. Kesän 2026 aikana on ollut henkilöstön ennakkoimattomia poissaoloja tavallista enemmän, jonka vuoksi kiireetöntä hoitoa jouduttiin perumaan ja resurssia kohdentamaan kiireelliseen hoitoon. Suun erikoishoidon yksikön suunnittelua ja kehittämistä on jatkettu, samoin välinehuollon toiminnan kehittämistä.

Osastopalvelut

R2-palvelujärjestelmän toimeenpanosuunnitelman mukaisesti Leppävirran osasto suljettiin 30.4.2026. Lapinlahden osaston osalta aloitettiin hankerahoituksella tehtävä selvitystyö, jonka vuoksi Lapinlahden osastotoiminta jatkuu edelleen. Määräraha- ja varaus Lapinlahden osastotoiminnan jatkumiselle ei ole budjetoituna loppuvuodelle 2026. Kesällä oli useilla osastoilla osasulkuja hoitohenkilöstön tai lääkärivajeiden vuoksi, pisin sulku oli Iisalmen yhdellä osastolla (2 kuukautta). Kotiutuskäytäntöjä on yhdenmukaistettu ja toimijoita laajasti koulutettu käytettävistä ovesta kotiutumisen uudistuneista käytännöistä. Osastopaikoista on kuitenkin edelleen noin 20–28 % epätarkoituksenmukaisesti kotiin annettavien palveluiden tai tuetun asumisen odottajien käytössä. Odottajien lukumäärä on ollut keskimäärin 64 (vaihtelu-alue 56–78) henkilöä. Päivystyksen ruuhkautuminen on aiheuttanut osastoille hälytyksiä ylimääräisten paikkojen käyttöönottoon päivystyksen tyhjentämiseksi. Useiden ammattiryhmien henkilöstövajeet jatkuvat edelleen, mikä on rajoittanut käytettävissä olevien potilaspaikkojen määrää. Lääkäriresurssia on jouduttu ostamaan Iisalmeen, Kuopioon ja Varkauden osastoille. Integroiduilla osastoilla toimintojen kehittäminen tavoitteiden mukaisiksi on vielä kesken, pääasiassa hoitajien sekä lääkäreiden rekrytoinnin ja perehdyttämisen vuoksi. Rekrytointikiellot ovat vaikeuttaneet toiminnan järjestämistä.

Työikäisten sosiaalipalvelut

Käyttösuunnitelmassa 2026 vahvistetun yhden työpajan toiminta on päättynyt 30.6.2026. Asiakkaille järjestetään tarvittavat palvelut muilla tuotantotavoilla. Työikäisten sosiaalipalveluista on osallistuttu aktiivisesti TYM-yhteistyöverkoston toimintaan ja lakisääteiseen palvelujen kehittämiseen. Sosiaalityön henkilöstön vaihtuvuus haastaa palvelutuotantoa. Yhteisen asiakastietojärjestelmän käyttöönotto toteutui kesäkuussa 2026, käyttöönottoon liittyvien ongelmien ratkaiseminen on kuormittanut merkittävästi palvelutuotantoa. Sotekeskusten kanssa tehtävään yhteistyöhön on panostettu muun muassa määrittämällä yhteisiä palveluprosesseja ja toimintamalleja. 1.1.2027 mahdollisesti voimaantulevan sosiaalihuoltolain uudistuksen

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

osalta on aloitettu suunnittelutyötä palveluiden, palveluprosessien ja viranhaltijatyön muutosten ennakoimiseksi. Erityisasumispalveluiden kilpailutuksen uusi sopimuskausi alkoi 1.5.2026.

Sisäisen valvonnan toteutuminen toimilinjalla

Palveluyksiköiden talouden seuranta toteutuu säännöllisesti kuukausittain ja toteumaa käsitellään palveluyksiköiden johtoryhmissä. Toimintaan liittyviä riskejä seurataan mm. Laatuportin ilmoitusten kautta. Henkilöstö- ja hankintapäätökset tehdään hallintosäännön mukaisesti.

Peruspalveluiden osalta valmiussuunnitelman päivittäminen tapahtuu STM:n ohjeistuksen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Kilpailutusten käynnistäminen ja yksittäisten suoramarkintasopimusten seuranta ohjeiden mukaisesti. Palvelujärjestelmän uudistuksen toimeenpano ja seuranta tavoitteiden mukaisesti. Omavalvontasuunnitelmat ovat nähtävillä [www-sivuilla](http://www.sivuilla) ja toimintayksiköissä.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen toimilinjalla

Toteutumista seurataan erillisellä Excel-taulukolla.

Talouden seuranta ja olennaiset poikkeamat talousarvioon toimilinjalla

Toimintatuottojen toteuma kokonaisuutena on noin 69 % ja tasaisella kertymällä ylittää hieman talousarvion. Tämän mahdollistaa maksutuottojen talousarvion mukainen toteutuminen.

Toimintakulut ovat tasaisen kertymän mukaiset ollen 66 %. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät henkilöstökulujen toteumassa alittumisena (64 %) ja palvelujen ostojen ylittymisenä (69 %).

Sotekeskus palveluiden toimintatuottojen toteuma on 73 % ja -kulujen toteuma on 67 %. Maksutuottojen ylittyminen nostaa toimintatuottojen toteumaprosenttia. Toimintakuluissa suurimmat ylitykset ovat hoitotarvikkeissa (81 %). Henkilöstötilanne näkyy henkilöstökulujen toteumassa alittumisena ja henkilöstövuokrauskulujen ylittymisenä.

Suun terveydenhuollossa toimintatuottojen toteuma on 64 % ja -kulujen toteuma on 62 %. Toimintakulujen toteuma muodostuu henkilöstökulujen alittumisesta, palvelujen ostojen ylityksessä hieman.

Osastopalveluiden osalta toimintatuottojen toteuma on 62 % ja -kulujen toteuma on 63 % talousarviosta. Suunniteltujen säästötoimien osalta (R2) on riskinä niiden saavuttaminen vuonna 2026.

Lapinlahden osaston toiminnalle ei ole määrärahavarausta loppuvuodelle 2026. Toimintatuottojen kertymään vaikuttavat maksukattojen täyttymiset sekä käytettävissä olevien potilaspaikkojen lukumäärän väheneminen.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Työikäisten sosiaalipalveluiden toimintatuottojen toteuma on 85 % ja -kulujen toteuma on 74 % talousarviosta. Toimintatuottojen toteuma selittyy kotolain mukaisten korvausten suuremmalla kertymällä, joka alkoi vuoden 2025 aikana. Toimintakulujen suurin ylitys muodostuu asiakaspalveluiden ostoista ja henkilöstökulujen ylityksestä.

Toimilinjat toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Merkittävin toimenpide on palvelujen ostojen ja tarvikekulujen tarkka seuranta. Henkilöstön optimaalinen käyttö ja kohdentaminen tarpeen mukaan. Lisäksi tuottavuusohjelmien suunniteltujen toimenpiteiden toimeenpanon toteuttaminen ja siinä onnistuminen.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Mittarit ja tavoitteet

Toiminnan mittarit	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-8/2026
SOTE-keskus		
Hoitoon pääsyn toteutumisaika (odotusaika) hoidon tarpeen arvioinnista (14 vrk)	14,0	8,0
3 kk hoitotakuun toteutuminen	90	90
Etäpalveluiden käytön %-osuus kaikista käynneistä	35,0 %	28,1 %
Etävastaanottojen %-osuus kaikista vastaanotoista	20,0 %	13,0 %
Lähetteen määrä erityispalveluihin	26 500	22 352
- %-osuus käynneistä, joista lähtenyt lähete	1,8 %	2,3 %
Käynnit	1 450 000	973 770
Asiakkaat	198 000	147 370
Konsultaatiot	165 000	124 003
Suun terveydenhuolto		
Käynnit	235 000	129 285
Asiakkaat	125 000	67 645
Hoitotakuun toteutuminen	180	111
Hoitotakuun toteutuminen, alle 23 vuotiaat	90	42
Työikäisten sosiaalipalvelut		
Harkinnanvaraista toimeentulotukea (ehkäisevä ja täydentävä) saaneet kotitaloudet (lkm)	4 100	2 900
Asiakasmäärä / suunnitelmallisen sosiaalityön sosiaalityöntekijä (60)	65	54
Etävastaanottojen määrä	1 300	1 474
Osastopalvelut		
Hoitojaksot (lkm)	11 400	6 197
Hoitopäivät (lkm)	122 000	80 039
Hoidetut asiakkaat (lkm)	7 500	4 710
Hoitojakson keskipituus (vrk)	10	12,7
HILMOon raportoidut hoidonaikaiset haittatapahtumat	0	0

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Henkilöstömittarit	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-8/2026
Sotekeskus		
Henkilöstön määrä	735	689
Sairauspoissaolo päivät	10 000	9 542
Suun terveydenhuolto		
Henkilöstön määrä	308	365
Sairauspoissaolo päivät	6 000	3 093
Työikäisten sosiaalipalvelut		
Henkilöstön määrä	175	164
Sairauspoissaolo päivät	2 275	1 402
Osastopalvelut		
Henkilöstön määrä	483	490
Sairauspoissaolo päivät	7 728	6 664

Erityispalvelut**Toiminta yleistä**

Toiminnan volyymit hoidettujen henkilöiden, läheteiden, toimenpiteiden, hoitopäivien ja hoitajaksojen osalta on taulukossa 1. Verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon hoitajaksojen (+2,7 %) tai nettohoitopäivien (-1,9 %) määrässä ei ole nähtävissä olennaisia muutoksia. Leikkaustoimenpiteiden määrä on hiukan kasvanut (+2,6 %), mutta tässä on huomioitava jo edellisenä vuonna tapahtunut merkittävä kasvu (+18,3 %). Lyhytjälkihoitoisen kirurgian osuus on 3 709 leikkausta (jossa kasvua edelliseen vuoteen +9 %).

Taulukko 1.

	1-8/2026	1-8/2025
Hoidetut henkilöt	107 705	107 172
Lähetteet	56 909	57 155
Leikkaukset	14 343	13 974
Nettohoitopäivät	89 640	91 315
Hoitotaksot	22 837	22 234

Kiireetöntä erikoissairaanhoidon odottavien määrä oli 31.8.2026 (suluissa vastaavat luvut 31.8.2025) yhteensä 5 684 (7 421), joista hoitotakuu ylittyi 570 (1 833) potilaalla, mikä vastasi 10 % (25 %) hoitoa odottavista. Jononpurkutoimenpiteiden kautta hoitotakuun ylitykset saatiin kevääseen 2026 mennessä laskettua lähes lainmukaiselle tasolle. Jononpurkuun vaikutti myös Valviran (nykyinen Lupa- ja valvontavirasto) 1,2 miljoonan euron uhkasakolla vahvistettu määräys hoitojonojen saattamisesta lainmukaiseksi 30.4.2026 mennessä. Jononpurkua tehtiin

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

oman toiminnan tehostamisella, ylityönä sekä osittain ostopalvelujen avulla. Lyhytjälkihoitoisen kirurgian määrää on lisätty. Kesälomakauden vuoksi, sekä osittain alkuvuonna toteutetun ortopedian hoidon tarpeen arviojonon purun takia, hoitotakuun ylitysten määrä on hiukan kasvanut toisella vuosikolmanneksella, mutta tämän odotetaan korjautuvan kesään 2027 mennessä.

Toiminta ja havainnot palveluyksiköittäin

Ydinyksiköt

Hoidon saatavuus on heikentynyt kesälomakauden ja keväällä toteutetun hoidon tarpeen arvioinnin hoitotakuun ylitysjonojen aktiivisten poispurkutoimien ja leikkausjonoon asettamisten vuoksi tukieliinkirurgialla jonkin verran, hoitotakuun ylittäviä tekonivelleikkausta odottavia potilaita on n. 300. Jono pyritään saamaan hoitotakuun mukaiseksi kesään 2027 mennessä omalla toiminnalla ja lyhytjälkihoitoisen kirurgian määrää edelleen lisäämällä ilman ulkopuolisten ostopalveluiden käyttöä. Jonojen lyhentyessä potilaiden hakeutuminen muualle hoitoon on edelleen vähentynyt (n. 800 000 € verrattuna edelliseen vuoteen). Neurokeskuksen erittäin vaativan sairaalakuntoutuksen (Evasku) toiminnan laajennettua 16-paikkaiseksi ulkopuolisten laitostuntoutuksen ostopalvelu on saatu minimoitua. Hankinnoissa on noudatettu päätösvaltuuksia ja siirretty aktiivisesti tuotteita sopimustuotteiksi. Varautumissuunnitelmat on päivitetty ja Omaohjelmien suunnitelmat on laadittu toimintayksiköittäin annettujen ohjeiden mukaisesti.

Operatiivinen yksikkö

Hoitoa yli 6 kk odottaneitten määrä on saatu jononpurutoimin liki lain edellyttämälle tasolle, esimerkiksi gastrokirurgialla 9, silmätaudeilla 34 ja audiologialla 19 henkilöä. Kiireelliseen hoitoon pääsy on hyvällä tasolla kaikilla erikoisaloilla. Jonojen lyhentyminen johtuu pääasiassa oman toiminnan lisääntymisestä. Viime syksynä on voitu lisätä leikkaussalikapasiteettia, mitä voidaan jatkossa käyttää yhä enemmän muilta hyvinvointialueilta tulevien potilaitten hoitoon.

Lääkinnälliset palvelut

Lääkinnällisiin palveluihin kuuluu Hyvinvointialueen apteekki, Lasten ja nuorten keskus, Medisiininen keskus sekä Syöpäkeskus. Toiminnan volyymitavoitteet ovat hyvässä vauhdissa, vuoden 2026 / 1–8 kk, yli 3 405 hoitjaksoa ja yli 37 000 käyntiä erikoisaloilla. Etäasiointin määrää on tietoisesti lisätty, ja se on jo hieman enemmän kuin käynnit vastaanotolla. Hoitjaksojen pituus on ollut tavoitetta pidempi paikoin aikuispuolella, sillä potilaat eivät ole päässeet riittävän nopeasti jatkohoitopaikkoihin tai kotiin annettaviin palveluihin. Läheteitä on saapunut yli 11 000 vuoden 2026 / 1–8 kk aikana. Alueelliset erikoissairaanhoidon palvelut ovat jatkuneet suunnitelmien mukaisesti. Hoitotakuussa vain yksittäisiä ylittäjiä, paitsi perinnöllisyyslääketieteessä teemme PYT toimintaa hoitajien purkamiseksi.

Mielenterveys ja hyvinvointi

Mielenterveyspalveluissa hoitajaksojen määrä tammi-elokuu 2026 ajalla on ollut 1 240 jaksoa, joka on hiukan vähemmän kuin vuonna 2025 tammi-elokuu 1 270 jaksoa. Hoitajaksojen kesto

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

12,3 vrk alittaa vuoden 2025 keston keskiarvon 14,2 vrk, joskaan suurta eroa ei ole havaittavissa. Läheteiden määrä 850 on lisääntynyt verrattuna vuoteen 2025 (740).

Mielenterveyspalveluissa virkalääkäripula on jatkunut edelleen. Tavoitteena vuonna 2026 on vähentää edelleen ostopalvelulääkärikustannuksia vuoden 2025 toteumaan verrattuna. Ennuste ostopalvelulääkärikustannuksesta vuodelle 2026 on 1–8/2026 toteuman (3,1 M€) mukaan 4,6 M€, joka on tälle vuodelle tehdyn talousarviosuunnitelman mukainen.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelurakennemuutos (R5) on nyt toimeenpanovaiheessa. Ensisijaisesti jo tämän vuoden joulukuussa tulee käynnistää laajentuneet päihdepalvelut korvaamaan ostopalveluna tuotettua Päihdepalvelusäätiön toimintaa. Mielenterveyspalveluja tulee tarkastella kaikissa ikäryhmissä lapset, nuoret ja aikuiset. Oma-avun ja varautumissuunnitelmat on laadittu ohjeiden mukaisesti.

Akuutti

Vuonna 2025 akuuttiin siirtynyttä liikkuvan sairaalan toimintaa on aktiivisesti kehitetty ja se onkin vakiintunut alueiden välisen toiminnan ja resursoinnin yhdenmukaistamisen myötä. Osin liikkuvan sairaalan toiminnan tehostumisen myötä erityisesti kesäisin ja muina loma-aikoina korostuvia hyvinvointialueen jatkohoitoaasteita on pystytty helpottamaan. Kuluneena kesänä potilaiden keskimääräinen läpimenoaika KYS päivystyksessä erityisesti kesä- ja heinäkuussa oli aiempia vuosia parempi. Päivystyksen kävijämäärät ovat kuitenkin vastaavasti jonkin verran aiempia kesiä korkeampia, mikä on aiheuttanut ajoittaisia kuormitustilanteita päivystystoiminnassa. Samoin lisälmen ja Varkauden yöpäivystysten loppuminen on johtanut KYS päivystyksessä ilta- ja yöaikaisen päivystystoiminnan lisääntymiseen. Näistä johtuen ajoittain on jouduttu ylimääräisen henkilöstöresursoinnin tarpeeseen lakisääteisen päivystystoiminnan turvaamiseksi.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Toteutumista seurataan erillisellä Excel-taulukolla kuukausittain.

Toimilinjat talouden seuranta ja olennaiset poikkeamat talousarvioon

Ydinyksiköt

Sovitut tuottavuustoimet (tavoite 2,2M€) on jo saavutettu (mm. lyhytjälkihoitoisen kirurgian lisääminen, ulko-HVA myynnin lisääminen, lomaraha- ja muut säästövapaat). Toimintatuotto-tavoitteeseen tullaan pääsemään, mahdollisesti jopa yli talousarvion, huolimatta siitä, että Keski-Suomen hyvinvointialue ohjaa edelleen sydänkirurgiset potilaat hoitoon oman YTA-alueen ulkopuolelle. Henkilöstökulut ylittyvät n. 1M€ palkankorotuksien ja kesäajan sijaisuuksien vuoksi. Palvelujen ostot ovat ylittymässä myös n. 1M€ johtuen hoitotakuun ylittäneiden jonojen purkutoimista alkuvuoden aikana myös ulkopuolisten ostopalveluiden kautta. Tarvikekulut ovat myös ylittymässä, huomioitava kuitenkin että n. 50 % Sydän- ja Neurokeskuksen leikkaustoiminnasta ja lähes 90 % Ydinyksikköjen tuloista liittyy ulko-HVA myyntiin. Muut toimintakulut ylittyvät n. 700 000 € tälle vuodelle ulkoisiin käyttömenoihin tulleen leasing-

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

/kuntarahoituskulun liittyen klinisen radiologian Uusi Sydän hankkeen aikataulun mukaisiin laitehankintoihin ilman, että tähän oli osoitettu rahoitusta raamiin.

Operatiivinen yksikkö

Oman toiminnan lisääntyminen on aiheuttanut merkittäviä lisäkustannuksia, joita ei ole toistaiseksi saatu katettua menosäästöillä tai lisätuloilla. Tämä näkyy talouden toteumassa, jossa menot tulevat ylittymään merkittävästi niin, että käyttökate-ennuste on alijäämäinen. Alijäämä kuvastaa Operatiivisen keskuksen raamiin työvoimapulan aikana syntynyttä vajetta.

Lääkinnälliset palvelut

Tammi-elokuun 2026 toimintatuotot ovat lähes 1,4 miljoonaa euroa alemmat kuin vastaavalla ajalla vuonna 2025, ja vain noin 56 % talousarvion tavoitteesta. Tätä yritetään parantaa, mutta selvää on, että myynti muille hyvinvointialueille on merkittävästi laskenut. Toimintakulut tammi-elokuussa ovat 66 % talousarviosta ja on pysytty siis tavoitteessa, kulujen kasvuprosentti on noin 4 % edellisen vuoden vastaavasta ajasta. Henkilöstömenot ovat jonkin verran yli tavoitteen 68 % tämän vuoden talousarviosta eli noin 1 miljoonan euron verran, mihin ovat vaikuttaneet sovitut palkankorotukset ja kesän sijaisten tarve. Materiaalikuluissa onnistunut lääkekilpailutus ja klinisten lääketutkimusten lisääminen ovat auttaneet merkittävästi. Materiaalikuluissa on onnistuttu säästämään yli 2 miljoonaa euroa, sillä materiaalikulut 1–8 kk ovat 62 % talousarviosta. Palvelujen ostot ovat 70 % talousarviosta, ylitys on lähes 800 000 euroa talousarviosta, mutta kulut ovat vähemmän kuin vuoden 2025 vastaavana aikana. Tuottavuustoimien tavoitteet on hyvin saavutettu. Loppuvuonna pyritään tuotto-odotusten parantamiseen mahdollisuuksien mukaan, on mm. keskusteltu keskittämisasiasetuksen mukaisesta toiminnasta YTA-alueella, ja hoitotakuun säilyttämiseen hyvänä yksikössämme. Oma-alvonta on toteutunut sovitusti. Toimintakuluissa jatketaan ohjeistettua ja suunniteltua säästämistä. Hankinnat on suunnitellusti arvioitu ja listassa.

Mielenterveys ja hyvinvointi

Tammi-elokuun toteuman perusteella ostopalvelulääkärikustannukset ovat vähentyneet vuoteen 2025 verrattuna noin 20 % (808 000 €). Oma palvelutuotantoa pyritään edelleen kehittämään siten, että pystytään vapautumaan ulkoa ostettavista ostopalveluista kuten psykoterapioista, neuropsykiatrisista valmennuksista ja päihdekuntoutuksesta. Laitoskuntoutuksen kustannukset tammi-elokuu 2026 (418 500 €) ovat laskeneet 45 % verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan, jolloin laitoskuntoutuksen kustannukset olivat 758 500 €.

Akuutti

Talouden seurannassa tammi-elokuun talouden toteumassa toimintatuotot alittavat talousarvion. Myynti muille hyvinvointialueille on toteumassa noin 54 %, jossa kuitenkin on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna +3,5 %. Toimintakulujen osalta toteuma tammi-elokuulta on 70 %, jossa ylitystä aiheutuu erityisesti palkankorotuksista johtuvan henkilöstökulujen kasvun seurauksena (+7,4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.) Samaan aikaan on kuitenkin henkilöstökuluja pystytty karsimaan ja mm. ensihoidossa hälytys- ja lisätöitä on onnistuttu karsimaan edellisvuoden tasoon nähden jopa -62 %. Ostopalvelukulujen ylittymisessä näkyy erityisesti oman hyvinvointialueen potilaiden päivystyspalveluiden käyttö muilla

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

hyvinvointialueilla. Palveluiden ostot ovat kuitenkin kokonaisuudessaan talousarvion mukaisella tasolla. Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden osuus on viime vuoden tasolla ja alittaa talousarvion.

Toimilinjat toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Kts. edellä PY kohtainen erittely. Seurataan erityisesti ulosmyyntiä, henkilöstökuluja, palvelujen ostoja ja tarvikekuluja. Varmistetaan henkilöstön optimaalinen käyttö ja kohdentaminen. Tuottavuusohjelmien suunniteltujen toimenpiteiden toimeenpanon toteuttaminen ja niissä onnistuminen.

Sisäisen valvonnan toteutuminen toimilinjalla

Palveluyksiköiden talouden seuranta toteutuu säännöllisesti kuukausittain ja toteumaa käsitellään palveluyksiköiden sekä palvelualueen johtoryhmissä. Toimintaan liittyviä riskejä seurataan mm. Laatuportti -ilmoitusten kautta. Henkilöstö- ja hankintapäätökset tehdään hallintosäännön mukaisesti.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Mittarit ja tavoitteet

Mittarit	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-4/2026	Toteuma 1-8/2026
Ydinyksiköt			
Hoitojaksojen määrä (n)	9 500	3 161	6 190
Hoitojaksojen kesto (pv)	4,5	5,2	4,8
Hoitojaksojen (osasto) potilaiden hoitoisuus (HoiQ) HL4-5 %-osuus	62,0 %	61,0 %	62,2 %
PSHVA sisäiset läheteet (n)	3 500	1 401	2 610
Lyhytjälkihoitoisen (PKL, PÄIKI, 23H) kirurgian osuus (%) leikkauksista	22,0 %	25,8 %	19,6 %
Yli 6 kk Hoidon odotus (n)	0	6	381
Operatiiviset palvelut			
Hoitojaksojen määrä (n)	12 000	3 666	7 192
Hoitojaksojen kesto (pv)	2,5	4,22	4,8
Hoitojaksojen (osasto) potilaiden hoitoisuus (HoiQ) HL4-5 %-osuus	36,0 %	35,8 %	36,6 %
PSHVA sisäiset läheteet (n)	3 500	1 263	2 415
Lyhytjälkihoitoisen (PKL, PÄIKI, 23H) kirurgian osuus (%) leikkauksista	70,0 %	68,3 %	63,3 %
Yli 6 kk Hoidon odotus (n)	0	140	139
Lääkinnälliset palvelut			
Hoitojaksojen määrä (n)	5 000	1 951	3 924
Hoitojaksojen kesto (pv)	4,0	5,8	6,2
Hoitojaksojen (osasto) potilaiden hoitoisuus (HoiQ) HL4-5 %-osuus	40,0 %	50,8 %	45,9 %
PSHVA sisäiset läheteet (n)	7 000	2 633	5 044
Yli 6 kk Hoidon odotus (n)	0	50	65
Mielenterveys ja hyvinvointi			
Hoitojaksojen määrä (n)	1 959	624	1 240
Hoitojaksojen kesto (pv)	14,3	12,9	12,3
Hoitojaksojen (osasto) potilaiden hoitoisuus (HoiQ) HL4-5 %-osuus	22,0 %	23,3 %	25,5 %
PSHVA sisäiset läheteet (n)	1 113	438	850
Yli 6 kk Hoidon odotus (n)	0	0	2
Akuutti			
Hoitojaksojen määrä, päivystysosasto (n)	8 000	1 117	2 373
Hoitojaksojen kesto, päivystysosasto (pv)	1,0	2,7	2,6
Hoitojaksojen (osasto) potilaiden hoitoisuus (HoiQ) HL4-5 %-osuus	32,0 %	49,9 %	76,7 %
Päivystysyksikön läpimenoaika (min)	360	378	

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.8 1TA51 Ikääntyneiden palvelut

Toiminta

Alkuvuoden painopisteenä on ollut palvelujärjestelmäuudistuksen tavoitteiden edistäminen, erityisesti palvelujen oikea-aikaisen saatavuuden ja ennaltaehkäisevien toimintamallien vahvistaminen. Alkuvuonna valmisteltiin ja vietiin päätöksentekoon ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, palveluverkkosuunnitelma ja palveluiden järjestämisstrategia. Lisäksi lautakunta on päättänyt toimialan lisäsopeuttamisen 2026 ja talousarviosuunnittelun 2027 periaatteet.

Tuottavuustoimenpiteiden seuranta (käyttösuunnitelmaan toimenpidekokonaisuudet)

1. Rakennemuutos etenee

Lisäämällä perhehoidon ja yhteisöllisen asumisen osuutta, tavoitellaan kokonaiskustannuksiltaan edullisempaa palvelurakennetta. Muutos etenee hitaasti, kts. taulukko raportin lopussa.

2. Palveluiden kohdentaminen

Kotiin vietävien palveluiden kevyempiä asiakkuuksia suunnataan entistä enemmän digitaalisiin ja teknologisiin ratkaisuihin, jotta resursseja voidaan kohdentaa kotihoidon vaativampiin asiakkuuksiin ja yhteisöllisen asumisen omaan tuotantoon. Digitaalisten palveluiden käyttöönotto on edennyt pääosin tavoitteiden mukaisesti: etähoivan kattavuus on 20 % (tavoite 19 %) ja lääkeautomaattien 35 % (tavoite 30 %), kun taas etäpäivätoiminnan kattavuus on 16 % (tavoite 25 %). Samanaikaisesti tavoitteena on varmistaa kotihoidon palveluiden yhdenvertainen saatavuus eri alueilla asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti.

Ikääntyneiden omaa lääkäryötä laajennettiin ja lääkäryön ostopalvelu toteutettiin aikaisempaa kustannustehokkaammin uudella DPS-hankinnalla 5/2026 alkaen. Samalla laajeni oman lääkäripäivystyksen alue. Geriatriassa kuntoutuksessa arkikuntoutuksen toimintamallin volyymia kasvatettiin ja yksilö- ja ryhmäetäkuntoutus laajeni.

3. Yksiköiden sisäinen tuottavuus ja yksikköhinnat

Oman tuotannon asumispalvelujen yksikköhintoja on saatu laskettua alkuvuonna keskimäärin noin 4 euroa/vrk vuoteen 2025 verrattuna, mikä vastaa noin miljoonan euron säästöä tammi-elokuussa. (toteutuessaan laskennallinen vuosivaikutus 2,1 milj. euroa). Yksikköhintojen arvioidaan laskevan edelleen loppuvuonna tukipalvelu- ja ateriapalvelumuutosten kustannusvai-
kutusten realisoituessa.

Ympäri vuorokautisen asumispalvelun käyttöaste on tavoitteen mukainen (99 %). Tilapäisen ja pitkäaikaisen asumisen käyttöastetta parannetaan asiakasvaihtoprosessia kehittämällä. Oman tuotannon käyttöasteen kasvun myötä ostopalveluista vähennettiin viisi paikkaa.

Vuoden 2026 talouden sopeuttamistoimenpiteenä oli vähentää sairauslomien määrää. Työhyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteenä on edistetty toimialan vuoropuhelurakenteiden toimintamallia kehittämällä. Sairauspoissaolopäiviä kertyi tammi-elokuussa 367 päivää vähemmän kuin vuotta aiemmin, mikä vastaa noin 0,13 milj. euron säästöä.

Osavuosisikatsaus tammi-elokuu 2026

4. Palvelujen järjestäminen oikea-aikaisesti

Palvelujen järjestymisellä oikea-aikaisesti on suora vaikutus hyvinvointialueen toimintaan ja kustannuskehitykseen. Ympäri vuorokautisen asumispalvelun paikkaa odotti elokuun lopussa 204 (192) asiakasta. Keskimääräinen aika palvelun järjestymiselle oli 78 (48) vrk, mediaani 77 (74) vrk. Paikkaa odottavista asiakkaista 20 (22) on odottanut palvelua yli 90 vuorokautta. (suluissa tilanne 4/26).

Asumispalvelupaikka kyetään laskennallisesti järjestämään lain edellyttämässä määräajassa, kun pitkän aikavälin tarkastelussa keskimäärin asumispalvelupaikan saa kuukaudessa 90 asiakasta.

Kotiutuskoordinaatio on käynnistynyt vuoden alussa. Toiminnan tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa kotiutumista potilasturvallisuus huomioiden. Tammi-elokuussa kotiutuskoordinaation kautta on kotiutunut 1888 asiakasta.

Kuopion geriatrinen poliklinikka siirtyi matalan kynnyksen muistivastaanoton toimintamalliin toukokuussa 2026 hävittäen jonon ensitutkimuksiin. Muistidiagnostiikassa keskisellä alueella kuitenkin huomattavia viiveitä aiheuttaa edelleen kuvantamisen jonotus.

5. Hoivan tarve pitkällä tähtäimellä

Suurien ikäluokkien hoivan tarve 2030-luvulla on merkittävä. Palveluiden järjestämisen tehtävästä nykyrakenteella ei tulla selviämään, kun huomioidaan merkittävästi hankaloitua työvoiman saatavuus. Keskeisiä ovat palvelut, joilla hoivan tarvetta saadaan vähennettyä. Näitä ovat mm. geriatriset poliklinikat, matalan kynnyksen muistivastaanotot, arki kuntoutusmalli, tuettu kotiutuminen sekä arvioivat kuntoutusjaksot (ARVI), joiden toimintamallien hva-tasoinen vakiointi ja kehittäminen etenee. Lisäksi integroitu toimintamalli ikääntyneiden lääkäripalveluissa ja kuntoutuksessa turvaa osaltaan iäkkään hyvää perussairauksien hoitoa sekä nopean reagoinnin ja avun iäkkään muutostilanteissa, myös kotona.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Ikääntyneiden toimialalla sisäinen valvonta on osa päivittäisjohtamista. Valvontaa toteutetaan palveluille määriteltujen määräaikojen ja henkilöstömäärien seurannassa, palveluista saatujen palautteiden käsittelyn, Laatuportti-ilmoitusten ja itsearviointin osalta sekä muistutuksien ja kanteluiden käsittelyn kautta.

Sisäisen valvonnan 2026 painopisteiden toteutusta kuvataan seuraavassa.

- **Varautuminen ja väestönsuojelu**

Toimialan varautumisen suunnittelu on osa hyvinvointialuetasosta suunnittelua ja etenee. Ikääntyneiden palvelut ovat mukana YTA-tason yhteisessä ikääntyneiden palveluiden varautumissuunnittelussa.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

- **Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus**

Toimialan kustannustehokkuuden osalta keskeinen kehittämiskohde on kehittää palvelurakennetta ja allokoida resursseja, jotta asiakaspolun kokonaishinta tulee optimoiduksi. Käytännössä tämä tarkoittaa palvelurakenteen keventämistä. Yksiköiden sisäistä tuottavuutta kohtavia toimenpiteitä on tunnistettu alkuvuoden 2026 aikana ja niitä toimeenpannaan osana talouden sopeuttamista. Poikkeamia hankintavaltuuksien toteutumisen osalta ei ole todettu.

Toimialan kustannustehokkuutta parannetaan palvelurakennetta keventämällä ja asiakaspolun kokonaiskustannuksia optimoimalla. Tuottavuutta parantavia toimenpiteitä on tunnistettu ja toimeenpantu suunnitellusti, eikä hankintavaltuuksien toteutumisessa ole havaittu poikkeamia.

- **Palvelujärjestelmäuudistuksen seuranta**

Toimialan keskeisenä tavoitteena on palvelujen oikea-aikainen järjestäminen. Mikäli palvelujen järjestämisen viiveet vaarantavat hyvinvointialueen muutosohjelman etenemisen, on syytä varmistaa toimialan korvaavien palvelujen (käytännössä asumispalvelujen) saatavuus, mikäli niiden puute aiheuttaa kalliimpaa kustannusta toisaalla. Tavoitteen toteuttamisen varmistaminen aiheuttaa toimialan talousarvion toteutumiselle merkittävän riskin mutta on hyvinvointialuetasoisesti perusteltu.

- **Omavalvonnan toimeenpano**

Omavalvonta on osa kaikkien ikääntyneiden palvelussa työskentelevien päivittäistyötä. Omavalvonta perustuu ensisijaisesti oman työyksikön tarpeisiin ja niin, että myös hyvinvointialueen yleiset omavalvonnan periaatteet toteutuvat.

Toimialan riskeinä ovat aiemmin korostuneet henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat ja niiden vaikutus palvelujen järjestämiseen. Toimialan keskeinen riski liittyy kykyyn vasta ikääntymisen aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun ja tuottaa säädetyt palvelut määrääjassa varsinkin, kun samanaikaisesti on merkittävä tarve sopeuttaa taloutta. Hva rahoitukseen liittyvänä riskinä tunnistettu muistidiagnoosien viivästyminen radiologisten tutkimusten viiveiden takia.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Tulojen toteuma 67,3 % ja menojen toteuma 68,1 %. Henkilöstömenot ylittävät (70,2 %) talousarviovaraukset (turvattu korvaavat palvelut, sijaisten saatavuuteen liittyvien ongelmien takia hälytysraha- ja ylityökorvaukset ylittyvät, alkuperäinen tavoite siirtyä asumisessa ostopalveluun ei ole toteutunut). Aineet, tarvikkeet ja tavarat (56,6 %) sekä palvelujen ostot (65,9 %) puolestaan alittavat talousarviovaraukset. Omaishoidon määräraha ylittyy (68,5 %). Omaishoito nykyisessä roolissa korvaa meidän muuta palvelutuotantoa, eikä siitä sopeuttamien on taloudellisesti perusteltua.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1TA51 Ikääntyneiden palvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	64 306	66 303	66 303	44 627	67,3 %
Valmistus omaan käyttöön				220	
Toimintakulut	-305 263	-310 415	-316 511	-215 663	68,1 %
Toimintakate	-240 957	-244 112	-250 208	-170 816	68,3 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Alkuvuonna tehdyt säästöt on kuvattu aiemmassa osavuositarkastuksessa. Loppuvuoden aikana keskeisimmät talouden sopeuttamisen toimenpiteet liittyvät aiemman lautakunnan hyväksymän lisäsopeuttamisen ja talousarviosuunnittelun toimeenpanoon. Lisäksi keskeisenä säästötoimena on toimialalla toteuttava ja konsernitason tasolla esihenkilöitä velvoittava talouden ohjauskirje 2:n toimeenpano 1.9 alkaen.

Mittarit ja tavoitteet

Mittarit	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-4/2026	Toteuma 1-8/2026
Omaishoidon piirissä olevat, % yli 75 v	4,0	3,9	4,0 %
Perhehoidon asiakasmäärä ikääntyneissä (peittävyys)	1,0	0,34*	saadaan 16.9
Yli 75 v. %-osuus asumisen eri palvelumuodoissa:			
Ympäri vuorokautinen asuminen	6,4	6,8	6,9 %
Yhteisöllinen asuminen	1,0	0,4	0,4 %
Laitoshoido	<0,1	<0,1	<0,1%
Säännöllisen kotihoidon peittävyys yli 75 v. (kumulatiivinen) Strategian mukaan tavoite 13%	14,5	9,6 %	11,00 %

Poikkileikkaus 1-30.4.2026 palvelua saaneista asiakkaista (pitkäaikainen, lyhytaikainen ja kiertävä perhehoito)

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.9 1TA61 Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Toiminta

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut-toimialan palveluiden tuottaminen on toteutunut pääsääntöisesti toimialakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisesti. Pelastustoiminnassa tammi-elokuun välinen aika on näyttäytynyt tehtävämäärissä ja sisällöissä poikkeuksellisen liittyen sään ääri-ilmiöihin. Tammikuussa maakunnan alueelle muodostui kovan pakkasen vuoksi normaalia laajempia hyydepatoja, jotka edellyttivät aktiivisia pelastus- ja omaisuuden suojaamisen toimenpiteitä, joita koordinoitiin ja toteutettiin yhdessä Kaakkois-Suomen elinvoimakuksen viranomaisten kanssa. Helmikuu oli tammikuun tavoin kylmä, joka näkyi mm. rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen määrässä, kun taas huhtikuu oli poikkeuksellisen lämmin ja varhainen kevät näkyi risujen polttamisen sekä maaston kuivuuden vuoksi maastopalotehtävien kasvuna. Toukokuun ja elokuun välinen aika oli keskimääräistä viileämpi ja ajoittain myös erittäin sateinen, jonka vuoksi maastotehtävien lukumäärä oli huomattavasti tavanomaista alhaisempi. Pelastustoimen Itä-Suomen yhteistyöalueen 24/7/365 tilanne- ja johtokeskuksen toiminta on vakiintunut. YTA-sopimuksien ja suunnitelmien laadinta sekä Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastuslaitoksien välinen yhteistyö etenee suunnitellusti.

Pelastustoimen lakisääteinen turvallisuusviestintä, ohjaus ja neuvonta sekä kemikaalivalvonta ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti. Valvontasuoritteet ovat toteutuneet suunniteltua pienempänä yleisten palotarkastusten osalta. Kesäkuukausien aikana valvontatoimenpiteitä on kohdistettu erityisesti suurempien yleisötapatumien turvallisuuden parantamiseen tapahtuma-aikaisen valvonnan ja viranomaisyhteistyön keinoin. Myös paloriskitarkastusten prosessi on saatu päivitettyä ja tarkastusten vasteajat saatu tavoitetason mukaisiksi.

Varautuminen ja valmiussuunnittelu ovat edenneet hyvinvointialueella ja pelastustoimessa suunnitellusti. Pohjois-Savon valmiusfoorumin toiminta on käynnistynyt aikataulun mukaisesti ja etenee suunnitellun mukaisesti. Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa sekä Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje on päivitetty. SUOJAAN 2026 -valmiusharjoitus toteutettiin onnistuneesti, ja harjoitukselle asetetut tavoitteet saavutettiin. Harjoitus keräsi merkittävää kansallista ja kansainvälistä mediahuomiota. LVV26-valmiusharjoituksen valmistelu on käynnissä ja etenee suunnitellusti. Harjoitus toteutetaan myöhemmin syksyn 2026 aikana.

Kuopion yliopistollisen sairaalan katolla sijaitsevan helikopterikentän sammutusjärjestelmän käyttöönotto toteutui hyvin. Hankinta- ja hankintasopimuksien sekä leasingajoneuvojen ja pelastusajoneuvojen kilpailutustoiminnan toteutuminen on edennyt suunnitellusti ja toimiala pystynyt toteuttamaan investointisuunnitelmaansa täysimääräisesti.

Sisäisen valvonnan painopisteiden toteutuminen varautumisessa ja väestönsuojelussa on edennyt sekä suunnitelmien, harjoitusten että hankintojen osalta hyvin. Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus on toteutunut pelastusasemien työvuorosuunnittelun keinoin. Palvelujärjestelmä uudistuksen seuranta on toteutettu tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti ja omavalvonnassa on keskitetty omavalvontaohjelman sisältämän tiedon jalkauttamiseen

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

henkilöstölle siten, että omavalvontaohjelma toimii yhtenä tiedolla johtamisen arkisidonnaisena ohjausvälineenä.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Toimialan tuottavuustoimenpiteinä on kirjattu seuraavaa: ensivastetoiminnan kehittäminen, ikäihmisten kotiin vietävien palveluiden tukeminen sekä osallistuminen ensihoitopalveluiden tuottamiseen. Tuottavuustoimenpiteiden toteuttaminen on edennyt suunnitellusti ja tuottavuustoimenpiteiden sisältöä suunnitellaan sekä kehitetään yhdessä palveluiden tuottamisesta vastaavan toimialan edustajien kanssa. Ikäihmisten kotiin vietävien palveluiden tukeminen ja pelastuslaitoksen ja kotihoidon yhteistoimintamalli laajenee yhdessä sovitun mukaisesti Lepävirran, Lapinlahden ja Nilsin keskustajamien alueelle.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

ITA61 Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	668	996	996	589	59,2 %
Toimintakulut	-26 651	-27 490	-27 886	-17 798	63,8 %
Toimintakate	-25 983	-26 494	-26 890	-17 209	64,0 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksoituksiin sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalveluiden talousarvio on pääosin toteutunut talousarvion mukaisesti. Talousarvion noudattamisen on osaltaan mahdollistanut toimialalla käytössä oleva talouden reaaliaikainen seuranta sekä erittäin tiukka talouskuri. Pelastustoiminnassa näkyy alkuvuoden normaalista poikkeava tehtävämäärän kasvaminen, mutta maastopalotehtävien normaalia pienempi määrä on auttanut talousarviossa pysymistä. Alkuvuoden valvontasuoritteet eivät ole toteutuneet täysimääräisesti, jonka vuoksi valvontasuoritteiden maksutuotot eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimialan taloudenhallintaa haastavat vuodelle 2026 kohdistuvat palkankorotukset, yleinen kustannusten nousu (mm. polttoaine), henkilöstöresurssointi, sään ääri-ilmiöt sekä globaalin turvallisuustilanteen heijastevaikutukset.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Toimiala on kiinnittänyt erityistä huomiota toiminnan, talouden ja henkilöstöresurssien yhteensovittamisen sekä kustannus- ja taloustietoisuuden edistämiseen kaikissa työntekijä- ja viranhaltijaryhmissä. Pelastustoiminnan henkilökunnan tehtäväkuvat ovat laadittu eri virkaryhmien mukaan skaalautuviksi, ja uudistettujen tehtäväkuvien myötä pyritään selkeyttämään jokaisen henkilökunnan jäsenen ymmärrystä omasta tehtäväsisällöstä, vaatimuksista ja yksilön vastuusta osana palvelujen tuottamista ja taloudenhallintaa. Koko henkilökunnan tehtäväkuvien uudistamista ja esihenkilöiden valvontavelvoitteiden korostamista tulee jatkaa, koska se on

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

yksi merkittävimmistä ja tarkoituksenmukaisimmista toiminnan ja talouden hallintakeinoista, jonka vaikuttavuus muodostuu arkisidonnaisuudesta.

Pelastustoimi on laatinut pelastustoimen järjestämislain 613/2021, 16 §:ssä säädetyn mukaisesti omavalvontaohjelman. Omavalvontaohjelman keskeinen tavoite on koota pelastustoimen palveluiden keskeiset mittarit ja talouden tunnusluvut mahdollisimman kuvaavassa, ymmärrettävässä ja henkilökunnalle viestittävässä muodossa. Omavalvonnan kautta jalostetaan ja jalkautetaan tietoa kohderyhmälle soveltuvaan ja ymmärrettävään muotoon, jonka esihenkilöt käyvät läpi henkilöstönsä kanssa. Omavalvonnassa muodostuvan tiedon sisältöä tulee edelleen kehittää ja kiinnittää erityistä huomiota tiedon hyödynnettävyyteen osana palveluiden tuottamista ja talouden seurantaa.

Mittarit ja tavoitteet

Mittarit	Tilinpäätös 2025	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-4/2026	Toteuma 1-8/2026
Pelastustoiminnan tehtävämäärä	3 745	4 050	1 207	2 686
Yksiköiden yhteenlaskettu henkilömäärä pelastustoiminnan tehtävässä	4,38	5	5	5
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	9:24 min	9:15 min	7:31 min	7:41 min
Palotarkastusten valvontasuunnitelman toteutuminen (valvontakohteet A1-A8, hoito- ja huoltolaitokset, omavalvontakohteet)	80,3 % 1.525	100 % 1.600	26 % 418	45 % 846
Turvallisuuskoulutukseen ja -viestintään osallistuneet henkilöt	47 887	41 000	24 494	37 574

Osavuosisikatsaus tammi-elokuu 2026

1.10 1TA11 Konsernihallinto

Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus

Asiakkaan itsensä omasta hyvinvoinnistaan (PROM, Patient Reported Outcome Measure) tuottaman tiedon on käynnistetty. Arviointiylilääkäriverkoston kanssa jatkettiin kansallista yhteistyötä ja pohjoismainen yhteistyö jatkuu. Palvelutuotannon ja sairaala-apteekin kanssa jatkettiin yhteistyötä vähähyötyisistä hoidosta luopumiseksi. STM:n ja KELAn kanssa keskustellaan KELA-korvattavuuksissa tehdyistä muutoksista.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

- **Varautuminen ja väestönsuojelu**

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautuminen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen mallin mukainen valmiussuunnitelma on hyväksytty keväällä (salainen). Varautumisen vuosikellon mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon varautumiseen liittyvien ohjeiden ja toimintamallien päivitys on toteutunut suunnitellusti ja ne sijaitsevat hyvinvointialueen IMS- järjestelmässä. Yksityisten palveluntuottajien varautumista on ohjattu omavalvontasuunnitelmien kautta.

Itä-Suomen yhteistyöalueella sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen mallin mukaista varautumista ja suunnittelun ohjausta toteuttanut neljälle hyvinvointialueelle Itä-Suomen sote-valmiuskeskus. Ohjauksessa ja harjoitustoiminnassa on huomioitu yhteistyöalueen ja hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvatoiminnot, johtaminen sekä terveydenhuollon yhteistyö Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sekä Puolustusvoimien pyynnöstä Pohjois-Atlantin liiton kanssa (612/2021 § 53 a, b, c).

- **Omavalvonnan toimeenpano**

Konsernihallinnossa ei tehdä valvontalain mukaista omavalvontaa, vaan toimintaa valvotaan sisäisen valvonnan keinoin.

Sisäinen tarkastus

Aluehallitus hyväksyi sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen päivityksen ja vuoden 2026 toiminnan vuosisuunnitelman kokouksessaan 30.3.2026. Vuosisuunnitelma 2026 perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja tavoitteisiin, dokumentoituun riskiarviointiin, johdon ja muiden avainhenkilöiden esittämiin näkemyksiin tarkastuskohteista sekä sisäisen tarkastuksen toiminnassaan tunnistamiin riskialueisiin. Vuoden 2026 vuosisuunnitelman mukaiset tarkastuskohteet käsittelevät taloutta, hankintoja sekä palvelutuotannon prosesseja.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

1TA11 Konsernihallinto 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	174	141	141	32	22,9 %
Toimintakulut **)	-1 463	-24 791	-10 812	-1 350	12,5 %
Toimintakate	-1 289	-24 650	-10 670	-1 317	12,3 %

Toimintakate on sitova tavoite.

**) Toimintakulut / ta 2026 sis. Pshva:n tasausmaksun 13,9 M€

Konsernihallintoon budjetoitu mm. järjestelyvaraerä 7.2 miljoonaa euroa

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

1.11 1TA12 Hallintopalvelut

Toiminta

1PA121 Yleishallinto

Yleishallinnon osalta 1–8/2026 raportointijaksolla kirjaamon toiminta on ollut normaalia ja on pysytty asetetussa palvelulupauksessa. Kirjaamossa on edistetty ja kehitetty yhteistyönä integraatioita mm. hankintojen- ja rekrytointijärjestelmiin, joka jatkossa nopeuttaa kirjaamon asioiden hallintaa. Lisäksi on jatkettu aktiivisesti sähköisen asioinnin kehittämistä. Arkiston osalta tilanne on ruuhkautunut erityisesti tietopyyntöjen osalta, joiden määrä on merkittävästi lisääntynyt. Tietopyynnöt ovat usein laajoja ja vaativat aineiston selvittämistä ja kokoamista. Tämä on lisännyt työmäärää, vaikuttanut tietopyyntöjen käsittelyaikoihin ja arkiston muuhun toimintaan.

1PA122 Oikeudelliset palvelut

Oikeudellisten palveluiden osalta toiminta on ollut suunnitelmallista raportointijaksolla 1–8/2025.

1PA123 Kiinteistöhallinto

Kiinteistöhallinnossa on toimitettu kiinteistö- ja toimitilastrategisten tavoitteiden ja linjausten mukaisesti. Toimitiloihin liittyviä palvelupyyntöjä on tullut 1–8/2026 aikana yhteensä n. 11 300 kpl, joista yli 96 % on saatu tavoitteiden mukaisesti valmiiksi. Sisäilmailmoituksia on tullut yhteensä 216 kpl.

Aluehallituksen ja viranhaltijoiden kiinteistökierrokset kaikkien kuntien alueelle järjestettiin kevään aikana. Kierroksilla tunnistettiin edelleen merkittävää säästöpotentiaalia tilojen käyttöön liittyen. Vuoden 2024 loppuun verrattuna hyvinvointialueen hallinnassa olevien toimitilojen kokonaisneliömäärä on vähentynyt lähes 50 000 m². Tilatehokkuustavoitteen etenemistä seurataan säännöllisesti.

Asumispalveluyksiköiden vuokrien yhtenäistäminen saatiin valmisteltua ja päätettyä kevään aikana. Jatkossa asiakkaiden uudet vuokrasopimukset tehdään yhtenäisten käytäntöjen mukaisesti ja olemassa olevien sopimusten yhtenäistäminen toteutetaan seuraavien vuosien aikana.

Investointisuunnitelman 2026 mukaisia hankkeita on valmisteltu päätöksentekoon, joista merkittävimmät ovat Kuopion lastensuojeluyksikkö sekä ikääntyneiden asumishankkeet lisälmeen ja Siilinjärvelle. Lisäksi kesän aikana tehtiin investointisuunnitelman mukaisista pelastusasemista kauppola Varkauden, Siilinjärven ja Kuopion asemien osalta. Muita hankkeita edistetään hyväksytyjen investointisuunnitelmien mukaisesti, joista merkittävin on hankesuunnitteluvaiheessa oleva Kuopion sotekeskushanke.

1PA124 Hankinta- ja tukipalvelut

Toimintavuoden 2026 tammi-elokuun Q2:ssa hankinta- ja tukipalveluissa on keskitytty enenevästi talousarvio 2027 suunnitteluun oman ja palvelualueelta koordinoitavien

Osavuosisikatsaus tammi-elokuu 2026

sidosyksiköiden kanssa. Tuottavuustoimenpiteiden toteuttamista jatketaan suunnitelmallisesti ja niiden raportointiin palataan Q3:ssa. Kustannusten karsiminen tarkoittaa monessa palvelussa edelleen tiukkaa valikoimahallintaa ja palvelutason tarkastelua. Kesäkuussa päivitetyn hankintalain muutoksia on huomioitu sekä omien hankintojen, että sidosyksikköyhteistyön näkökulmasta ja tehty muutoksia ohjeistuksiin. Haastetta tähän aiheuttavat EU:n syksyllä käsittelyyn tulevat hankintasääntelyn muutokset, jotka ovat osin ristiriitaisia kansallisen hankintalain kirjausten kanssa.

Valmius- ja varautuminen näkyy myös hankinta- ja tukipalvelujen työskentelyssä enenevästi. Valmiuden asioihin on osallistuttu niin kansallisten kuin YTA –kumppanien sekä oman hyvinvointialueen eri foorumeissa aktiivisesti ja tehdään suunnittelua hyvinvointialueen palvelutuotannon varmistamiseksi häiriö- ja poikkeusoloissa.

1PA125 Toimielinorganisaatio

Toimielinorganisaation osalta toiminta on ollut normaalia ja suunnitelmallista raportointijaksolla 1–8/2026.

1PA126 Viestintä ja markkinointi

Hyvinvointialueen digitaalisten palveluiden markkinointi asiakkaille on tärkeää kanavien käytön lisäämiseksi. OmaSavosta viestittiin monikanavaisesti henkilöstölle, alueen asukkaille ja sidosryhmille. Elokuussa viestittiin muun muassa OmaSavon digitaalisen ajanvarusjärjestelmän käyttöönotosta. Vuoden 2026 aikana uudistetaan hyvinvointialueen pääviestintäkanava eli verkkosivut. Projektia varten kilpailutettiin palvelun tarjoajat ja uudistus aloitettiin maaliskuussa. Asiakkaiden ja sivujen käyttäjien osallistaminen uudistustyöhön on projektissa avainasemassa. Alkuvuoden aikana toteutettiin toimittajan kanssa useita työpajoja eri asiakasryhmien edustajille. Kesän aikana käynnistyi suunnitelmien pohjalta tekninen toteutustyö, jonka jälkeen syksyn 2026 aikana toteutetaan sisällönsyöttö uuteen ympäristöön. Uuden sivuston käyttöönotto on joulukuussa 2026.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Hallintopalveluiden toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Vuoden 2026 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialuetasoisesti ovat varautuminen ja väestönsuojelu, kustannustehokkuus ja resurssiviisaus. Strategia- ja konsernipalveluiden yhteistä valmiussuunnitelmaa on päivitetty. Toimiala on osallistunut aktiivisesti toimialan vastuulla olevien kokonaisuuksien päivitykseen. Hankintojen lain ja ohjeiden mukaisuutta on arvioitu tehtyjen hankintapäätösten kautta. Hankinnat ovat toteutuneet toimialalla pääsääntöisesti asianmukaisesti. Talouden toteumaa on seurattu aktiivisesti toimialan johtoryhmässä kuukausittain.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Tuottavuustoimet ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunnitellusti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

1TA12 Hallintopalvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	7 044	5 942	5 942	4 119	69,3 %
Valmistus omaan käyttöön	1 323	1 284	1 284	837	65,2 %
Toimintakulut	-102 745	-105 078	-105 268	-64 378	61,2 %
Toimintakate	-94 378	-97 852	-98 043	-59 422	60,6 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Ei merkittäviä poikkeamia.

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksotuksiin sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Toteutetaan talousarviota tiukasti ja huolehditaan, että tuottavuustoimet toteutetaan loppuvuoden aikana.

1.12 1TA13 Henkilöstöpalvelut

Keskitetty sihteeripalvelut

Keskitettyissä tekstinkäsittelypalveluissa on pysytty palvelulupauksessa ja lakisääteisessä velvoitteessa. Automaattinen puheentunnistus –hanke on hyvinvointialueella käynnissä strategiatyöalan kehittämisyksikön ja palvelutuotannon yhteistyönä. Saneluiden määrä on pudonnut lähes 80 % vuoden 2026 aikana. Osastonsihteeriyksikössä on jatkettu tuottavuustoimien kehittämistä. Kehittämisellä tavoitellaan keskitetyn contact center-mallin luomista, henkilöstömitoituksen uudelleen arviointia, kustannussäästöjä, asiakas- ja potilaspalvelun kehittämistä. Lisäksi selvitetään psykiatrian osastonsihteerien kokonaisuutta. Hallintosihteerityön prosessien tuottavuustoimien mukainen rakenteellinen muutos jatkuu edelleen.

Työhyvinvointi- ja työsuojeluyksikkö

Sairauspoissaoloissa on tapahtunut positiivista muutosta verrattuna vuoden 2025 vastaavaan tilanteeseen. Erityisesti pitkät sairauspoissaolot ovat vähentyneet, kokonaisvähentymä yli 90 kalenteripäivän sairauspoissaoloissa on elokuun lopulla 9,6 %. Kokonaissairauspoissaolojen määrä on ensimmäistä kertaa alle 18 kalenteripäivää/htv: 17,7 kal.pv/htv.

Soveltuvan työhön on alkuvuonna määräajaisesti työllistynyt soveltuvan työn hakijarekisterin kautta 35 henkilöä ja toistaiseksi 11 henkilöä. Korvaavaa työtä on tehty 5779 päivää, mikä on 1568 päivää enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana.

Laatuportti-järjestelmässä työn vaarojen ja riskien arviointitapahtumia (lomakkeita) on avattu vuoden 2025 alusta alkaen kaikkiaan 661 kappaletta. Työn vaarojen ja riskien arviointi on tehtävä lakisääteisesti kaikissa työyksiköissämme, joten uuteen järjestelmään siirtyminen ja velvoitteen täyttyminen tehtyjen tapahtumien perusteella ovat tällä hetkellä erittäin hyvällä tasolla.

Kirjattuja riskejä on tällä hetkellä kaikkiaan 7808 kappaletta. Valtaosa riskeistä on vähäisiä tai kohtalaisia (96,5 %).

Rekrytointiyksikkö ja akuuttisijaisvälitys

Valittuja hakijoiden määrä on ollut hieman suurempi tänä vuonna (1221) kuin viime vuonna (1195). Rekrytointijärjestelmän vaihto Kuntarekrystä TalentAdore-järjestelmään on tehty ja järjestelmää koko ajan jatkokehitetään sekä prosesseja uudistetaan. Kesän yli on yhteistointitaneuvotteluiden vuoksi ollut voimassa rekrytoinnin rajoitukset ja vain sijaisuuksiin on rekrytoitu henkilöstöä.

Akuuttisijaisvälityksessä on alkuvuoden aikana tehty järjestelmämuutosta Kuntarekrystä Sotender-järjestelmään. Sotender on ollut koko alueella käytössä toukokuun alusta lähtien. Toukokuun alusta elokuun loppuun työyksiköistä on tullut yhteensä 20 092 kpl akuuttisijaistarpeita, joiden täyttöaste on ollut 83 %. Pyynnöistä on täytetty keikkalaisilla 4823 pyyntöä, joista keskimäärin on n. 90 % ulkoisia keikkalaisia. Muita akuuttisijaistarpeita on täytetty varahenkilöstöllä sekä työyksiköiden oman henkilöstön lisä- ja ylitöillä. Suurimmat syyt

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

akuuttisijaistarpeisiin ovat sairausloma, vuosiloma, tilapäinen lisähenkilöstöntarve, perusmiehityksen puute, avoin toimi sekä valvontahoito. Keikkalaisten antama palaute keikoista on 4,6 (arviointiasteikko 1–5).

Palvelussuhdeyksikkö

Palvelussuhdeyksikössä palvelupyyntöjen käsittelyaika on toteutunut pääasiallisesti tavoitteiden mukaisesti, alle 7 päivää. Paikallisia neuvottelumenettelyjä on ollut useita käynnissä ja niissä on neuvoteltu ammattijärjestöjen edustajien kanssa erinäisistä palvelussuhteeseen ehtoihin liittyvistä asioista. Hyvinvointialueella on käynnissä laaja valmistelu valtakunnalliseen tasopalkkamallin siirtymiseksi. Mallia valmistellaan yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Henkilöstö- ja hallintovastaavat ovat tukeneet palvelutuotannon toimialoja monipuolisesti henkilöstö- ja hallintoasioissa. Talousarviovalmistelua on kokeiltu ensimmäistä kertaa uuden henkilöstösuunnittelujärjestelmän avulla.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman seuranta henkilöstöhallinnon toimialalla on käynnissä ja vastuuroolit sovittu. Hankinnat on toteutettu hyvinvointialueen hankintaohjeen mukaisesti. Varautumisen ja väestönsuojelun osalta strategia- ja konsernipalvelut ovat käynnistäneet yhteisen valmius- ja varautumissuunnitelman laatimisen.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Henkilöstöhallinnon toimialan taloudellisuus- ja tuottavuustoimet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti: henkilöstösäästöt noin 83 000 €, työterveyshuollon sopimusmuutos ja toimenpiteet 361 977 €, hoitotyön sijaistyövoiman ja vuokratyön hallinta 539 677 €. Monetran Oy:n ja hyvinvointialueen yhteinen tuottavuustyö on saatu tavoitteiden mukaisesti päätökseen. Järvi-Seudun työterveys Oy:n kanssa on käynnissä erillinen tuottavuusohjelman seuranta ja lisäksi on aloitettu uusi ohjausryhmätoiminamalli.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

1TA13 Henkilöstöpalvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	3 676	4 224	4 224	2 776	65,7 %
Toimintakulut	-59 633	-59 676	-56 587	-36 794	65,0 %
Toimintakate	-55 957	-55 452	-52 362	-34 019	65,0 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Ei olennaisia poikkeamia talousarvioon.

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksoitukseen sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Tuottavuusohjelman mukaisten toimien toimeenpano aikataulun mukaisesti.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Mittarit ja tavoitteet

Seurantamittarit yksiköittäin	Tilinpäätös 2025	Tavoitetaso 2026	Toteuma 1-8/2026
Palvelussuhdeyksikkö	Yhteensä 13 kpl	Esihenkilöille koulutuksia joka kuukausi.	Toteutunut
	7 päivää	Palvelussuhdeasioiden palvelupostin käsittely alle 7 päivää.	Toteutunut
Työhyvinvointiyksikkö	18,65 kal.pv/htv	Sairauspoissaolot alle 18 kalenteripäivää / työntekijä.	Toteutunut
	Päätettyjä varhaisen tuen keskusteluja 84 % kaikista.	Aino Health esihenkilötyössä hälytysrajoihin reagoidaan 90 %:sti	Päätettyjä varhaisen tuen keskusteluja on käyty 88% kaikista. Esihenkilön hälytysrajoihin reagoiminen on ollut 40,9%:sta.
	QWL-indeksti 57,39 % eli parantui 0,9 prosenttiyksikköä	Työhyvinvointikyselyssä QWL-indekssi paranev vuoden 2025 tasosta.	Työhyvinvointikysely marraskuussa
	7510 kalenteripäivää	Korvaavan työn määrät hyvinvointitasoisesti yli 10 000 päivää	Edennyt suunnitelmallisesti
Työsuojeluyksikkö	Käsittely 95 % ilmoituksista	Vaaratapahtumailmoitukset ja niiden käsittely (100 %)	81 %
	86,90 %	Riskienarviointi kaikkiin yksiköihin (100 %)	86,70 %
Rekrytointiyksikkö	Kasvaneet	Rekrytointiprosessien ammattikohtaiset tilastot	Hakijoiden määrä kasvanut
Keskitetty sijaishallinta	Nykyisellä resursoinnilla varahenkilöstön käyttöaste on korkea: vain n. 1-2 % varahenkilöstön saatavilla olevista vuoroista jää varaamatta.	Varahenkilöstön käyttöaste on 100 %.	Varahenkilöstön käyttöaste on Sotenderin perusteella 98,6%
Keskitetty sihteeripalvelut		Osastosihteeripalvelut: palvelusopimuksen tasoon kohdistuva resurssitavoite 88 %.	Toteutunut
Valmentava työkalutuuri		Toimialakohtaiset yhteisökeskustelut toteutuvat säännöllisesti ja vähintään 4 kertaa vuodessa.	Toteutunut

1.13 1TA14 Talouspalvelut

Toiminta

Talous toimialan palveluiden tuottaminen on toteutunut toimialakohtaisen suunnitelman mukaisesti. Talouspalvelujen toiminta on ollut tammi-elokuun aikana hyvin työntäyteistä. Hyvinvointialue on hakenut lisääntymis- ja alijäämien kattamiseen vuoteen 2029 saakka. Taseessa kattamatonta alijäämää on noin 123 miljoonaa euroa.

Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelut

Tarkastelujakson aikana talouspalvelut ovat vastanneet hyvinvointialueen kirjanpidon oikeellisuudesta sekä talousprosessien toimivuudesta. Lisäksi talouspalvelut ovat koonneet tilinpäätöksen yhteistyössä Monetran kanssa sekä varmistaneet taloudellisen raportoinnin ajantasaisuuden.

Kirjanpidon laatua ja ajantasaisuutta on kehitetty lisäämällä jaksotuksia sekä tarkentamalla kirjanpidon aikatauluja, mikä tukee talouden seuranta- ja raportoinnin oikea-aikaisuutta.

Talouspalvelut ovat olleet tiiviisti mukana ostolaskuprosessien toteuttamisessa ja kehittämisessä. Prosessien tehostaminen ja automaation lisääminen ovat nopeuttaneet käsittelyaikoja ja parantaneet työn sujuvuutta. Automaattioratkaisut ovat myös manuaalista työtä ja tukeneet suurten laskumäärien hallintaa. Talouspalvelut ovat olleet aktiivisesti mukana tulevan talousjärjestelmän tarpeiden ja vaatimusten määrittelyssä. vähentäneet

Toimintakauden aikana on jatkettu talousprosessien kehittämistä sekä edistetty digitaalisten ratkaisujen hyödyntämistä. Kanttiinin toiminta on ollut varsin vilkasta.

Rahoitus

Kassan riittävyys kahdeksan kuukauden osalta on ollut keskimäärin 29,7 päivää. Maksuvalmiuden katsotaan olevan tyydyttävä, mikäli se on välillä 15–30 päivää. Pitkäaikaisten lainojen määrä elokuun lopussa oli n. 530 M€ ja lainojen suojausaste 50 %. Aluehallituksen hyväksymän korkoriskipolitiikan mukaan hyvinvointialueen ottamien lainojen suojausasteen vaihteluväli on 40–80 %.

Sosiaalirahoitusyksikkö

Asiakastietojärjestelmä Sagan käyttöönotto kesäkuussa on vaikuttanut sosiaalirahoitusyksikön työhön monella tapaa. Etuuskäsittelyssä ei käyttöönoton ajankohtana pysytty ratkaisutyön lakisääteisissä käsittelyajoissa täydentävän toimeentulotuen osalta. Lastensuojelun perinnän toimeenpano ja itsenäistymisvarojen käsittely myös viivästyi käyttöönoton yhteydessä. Asiakkaiden välitystilivarojen käsittely on ollut ajantasaista. Sosiaalisen luototuksen hakemusia on saapunut käsiteltäväksi aiempaa vähemmän. Korvaukset kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä on haettu huhtikuun 2026 loppuun asti. Kotoutumislain mukaisia korvauksia on haettu eri palvelutehtävien mukaisista kuluista suunnitelmallisesti ja kotoutumislain mukaisista korvauskäsittelyistä on kehitetty toimialoille yhteinen ohje. Sagan käyttöönoton

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

yhteydessä on tehty tiivistä yhteistyötä sosiaalityön eri toimialojen kanssa; tarkasteltu yhteisiä palveluprosesseja sekä kehitetty ja yhtenäistetty toimintatapoja.

Laskutusyksikkö

Kesäkuun alussa käyttöön otetun Saga-asiakastietojärjestelmän laskutuksessa ilmeni käyttöönoton yhteydessä haasteita, joiden vuoksi osa laskutuksesta jouduttiin toteuttamaan väliaikaisesti vanhan laskutusjärjestelmän avulla. Tilanne aiheutti merkittävästi lisätyötä laskutusyksikölle sekä vaati manuaalisia työvaiheita laskutuksen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden varmistamiseksi. Saga-laskutuksen haasteiden selvittäminen ja korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen ovat kuormittaneet yksikköä katsauskauden aikana.

Erikoissairaanhoidon asiakaslaskutuksessa aiheutui kesälomakuukausien aikana viiveitä henkilöstöresurssien vähentyessä vuosilomien vuoksi. Viiveet näkyivät laskutuksen käsittelyaikojen pidentymisenä katsauskauden loppupuolella. Erikoissairaanhoidon potilastietojärjestelmä Omni360:n käyttöönottoprojekti jatkuu ja laskutusyksiköstä 3 henkilöä osallistuu aktiivisesti projektiin, testaukseen ja käyttöönoton suunnitteluun. Omni360:n käyttöönotto on kuluvan vuoden lokakuussa, jolloin myös erikoissairaanhoidon laskutusjärjestelmä muuttuu.

Sosiaalipalvelujen maksuhuojennushakemusten käsittelyajat ovat pisimmillään noin puoli vuotta, johtuen alkuvuonna tehdyistä asiakasmaksupäätösten massauusintoista. Asiakasmaksupäätösten suuren määrän takia uusintojen käsittely jatkui osittain kesäkuulle saakka. Terveystuon maksuhuojennushakemusten käsittelyaika on tällä hetkellä yhdestä kahden kuukautta.

Myyntilaskujen sähköisyysaste on kasvanut vuoden aikana 45,54 prosentista 49,61 prosenttiin.

Controllerpalvelut

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on käynnissä taloushallinnon tietojärjestelmien ja prosessien uudistushanke, jonka tavoitteena on vastata hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen (1.1.2023) myötä laajentuneen toimintaympäristön tarpeisiin.

Uudistuksen tavoitteena on rakentaa kustannustehokas, joustava ja ajanmukainen taloushallinnon järjestelmäkokonaisuus, joka tukee talouden suunnittelua, seuranta ja johtamista entistä paremmin. Uudistus toteutetaan vaiheittain huomioiden hyvinvointialueella samanaikaisesti käynnissä olevat ICT-hankkeet sekä käytettävissä olevat asiantuntijaresurssit.

Kustannuslaskentajärjestelmän kilpailutus valmistui helmikuussa 2026 ja valituksi ratkaisuksi valittiin Logex Costing. Käyttöönottoprojekti käynnistyi maaliskuussa 2026. Käyttöönoton ensimmäinen vaihe on edennyt suunnitellussa aikataulussa laskentamallien rakentamisen osalta. Controller-resurssien vähentymisen vuoksi käyttöönoton ensimmäisen vaiheen sisältöä on kuitenkin jouduttu rajaamaan, minkä seurauksena osa laskentakokonaisuuksista siirtyy myöhemmin toteutettavaan toiseen käyttöönottovaiheeseen.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Talous- ja henkilöstösuunnittelujärjestelmien kilpailutus saatiin päätökseen huhtikuussa 2026. Valituksi ratkaisuksi valittiin Istecki Oy:n kokonaispalveluna toimittama Intito Oy:n IBM Planning Analytics -järjestelmä. Käyttöönottoprojekti käynnistyi toukokuussa 2026 henkilöstösuunnittelun rakentamisella. Henkilöstösuunnittelun tuotantokäyttö uudessa järjestelmässä alkoi viikolla 27 ja vuoden 2027 talousarvion henkilöstösuunnittelu toteutettiin onnistuneesti uudessa järjestelmässä. Käyttöönoton toinen vaihe käynnistyi elokuussa 2026 ja se sisältää taloussuunnittelun sekä tuotannonsuunnittelun kokonaisuudet.

Organisaation masterdatan kehittämistä koskeva esiselvitys hankittiin Isteckin kautta, ja sen toteuttajana toimi Elisa Oy. Selvitystyö käynnistyi toukokuussa 2026 ja valmistui kesäkuussa 2026. Selvitysraportin suositusten perusteella käynnistettiin koodistopalvelinpilotti, jonka toteutti Elisa Oy. Pilotissa Pohjois-Savon hyvinvointialueen koko organisaatorakenne rakennettiin Elisa CodeServer -ratkaisuun. Pilotin valmistuttua koodistopalvelimen käyttöönoton suunnittelu sekä hankintavalmistelu käynnistettiin elokuussa 2026.

Yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena controllerpalveluista on vähennetty kaksi henkilöä, joista toinen poistui tehtävästään huhtikuussa 2026. Henkilöstövähennysten myötä tehtävät on jaettu jäljelle jääville controllereille, mikä on lisännyt henkilöstön työkuormaa. Tehtävien uudelleenpriorisointi on edelleen kesken ja resurssien kohdentamista arvioidaan jatkuvasti muuttuneessa toimintaympäristössä.

Normaalien talouden seurannan, raportoinnin ja taloussuunnittelun tehtävien lisäksi controllerpalveluissa on kuluvan vuoden aikana edistetty uuden kustannuslaskentajärjestelmän käyttöönottoa sekä käynnistetty taloussuunnittelujärjestelmän käyttöönotto kesälomakauden jälkeen. Molemmat kehittämishankkeet ovat sitoneet merkittävästi henkilöstöresursseja ja lisänneet työn kuormittavuutta. Controllerpalvelut ovat lisäksi osallistuneet vuoden aikana kaikkiin talousICT -hankkeisiin, mikä on entisestään kasvattanut yksikön työmäärää.

Kokonaisuutena controllerpalveluiden toiminta on jatkunut henkilöstövähennyksistä huolimatta, mutta samanaikaiset kehittämisprojektit ja pienentynyt henkilöstöresurssi ovat lisänneet kuormitusta ja korostaneet toiminnan priorisoinnin merkitystä.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Talouspalvelujen toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Johtoryhmässä seurataan kuukausittain prosessien toimivuutta ja ajan tasaisuutta koko hyvinvointialueen näkökulmasta, esim. ostolaskujen kiertoa, myyntilaskutusta, maksuvalmiutta, toimeentulotukien käsittelyaikoja, talouden seuranta.

- **Varautuminen ja väestönsuojelu**

Varautumisen ja väestönsuojelun osalta on valmisteltu suunnitelma ja sitä työestetään edelleen. Seurataan ohjeiden muuttumista säännöllisesti toimialan johtoryhmässä.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

- **Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus**

Budjetissa pysyminen ja tuottavuusohjelman toimeenpano.

- **Omaavalvonnassa toimeenpano**

Sisäistä valvontaa seurattu toimialan johtoryhmässä.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

1TA14 Talouspalvelut 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	1 500	1 670	1 670	738	44,2 %
Valmistus omaan käyttöön				128	
Toimintakulut	-12 387	-13 911	-14 074	-8 843	62,8 %
Toimintakate	-10 887	-12 241	-12 404	-7 977	64,3 %

Toimintakate on sitova tavoite.

Talouspalvelujen toimialan toimintamenojen toteuma näyttää elokuun lopussa n. 62,8 % muutetusta talousarviosta. Toimintamenojen ennustetaan pysyvän talousarviossa.

Vertailtavuus edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ei ole kaikilta osin mahdollista jaksotuksiin sekä kirjanpidon aikatauluun tehtyjen muutosten vuoksi, mikä tulee ottaa huomioon vertailua tulkittaessa.

1.14 1TA15 Strategia ja kehittäminen

Toiminta

Tutkimuksen palvelualueen toiminta on jatkunut suunnitellusti ja lakisääteiset tehtävät on kyetty järjestämään. Säästöjen aiheuttama henkilöstöresurssin merkittävä pieneneminen on kuitenkin vaatinut toimintojen priorisointia ja tehostamista. Voimassa olevan TKKIO-toiminnan strategisen ohjelman toimeenpano ja uuden valmistelu ovat jatkuneet suunnitellusti. Myös YTA-sopimuksen TKKIO-osion toimeenpano on aktiivisessa vaiheessa. Samaan aikaan uuden, entistäkin konkreettisemmän YTA-sopimuksen TKKIO-osion valmistelu on saatu loppusuoralle. Strategisen ohjelman vaikutus näkyy Suomen Akatemiaan lähetettyjen hakemusten ennätyksellisenä määränä. Akatemia-hakemusten vuosittainen määrä on viidessä vuodessa liki kymmenkertaistunut ja trendi jatkuu kasvavana. Suomen Akatemian tutkimusrahoitushakuihin on jo vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana lähetetty 49 hakemusta. Yhteensä rahoitusta on haettu 27,8 miljoonaa euroa. Odotettavissa on, että vuoden yhteenlaskettu hakemusten määrä lähestyy 70 kappaletta ja haettu euromäärä 35 miljoonaa euroa. Suomen Akatemia edellyttää suorituspaikan 30% osarahoitusta hankkeelle. Tämä johtaa todennäköisesti omarahoituksen kasvuun, joka on kuitenkin pienempi kuin hyvinvointialueen saama yleiskustannuskorvaus (58% hankkeen palkkakuluista). Kevään 2026 VTR-hakukierroksen hakemusten määrä jatkoi myös edelleen kasvuaan. Strategisen ohjelman tulokset näkyvät myös sponsoroitujen kliinisten lääketutkimusten merkittävänä kasvuna. Vuoden 2025 lopussa käynnissä olevien 80 toimeksiantotutkimuksen sopimusarvo oli 11,54M€ ja alkuvuoden 2026 aikana niiden yhteiskunnalle tuottama kuukausittainen lääkehyöty on ollut ennätyksellisesti yli 500 000€.

Tutkimuskeskukset ovat jatkaneet alueellisten ja kansallisten yhteistyöverkostojen vahvistamista sekä edistäneet alojensa tutkimusta ja näyttöön perustuvaa toimintaa PSHVA:lla ja Itä-Suomen yhteistyöalueella. Tämä on näkynyt muun muassa tutkimukseen perustuvien politiikkasuositusten aktiivisena tuottamisena. Kliinisen tutkimuksen keskuksen alla toimiva Clinical Trial Office on vahvistanut toimintaansa ja etenkin laitetutkimuksissa ja testauksissa prosessia on selkiytetty, mikä näkyy toimeksiantotutkimusten ja niiden tuottamien hyötyjen merkittävänä kasvuna. Sosiaali-, hyvinvointi- ja pelastuspalvelujen tutkimuskeskus on jatkanut vaikuttavaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä sosiaali- ja peruspalveluiden integraatioon liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa ml. asiakasturvallisuus- ja vointimittarit. FICAN Eastin vahvistama YTA-yhteistyö on lisännyt merkittävästi potilaiden rekrytointia kliinisiin syöpälääketutkimuksiin, Syöpätietopöytä on edennyt validointivaiheeseen ja kaksi uutta syövän digitaalista hoitopolkua otetaan käyttöön vuonna 2026. Itä-Suomen biopankki on toteuttanut biopankkilain muutosten aiheuttamat toimenpiteet. Biopankki on jatkanut terveyteen liittyvien tutkimusten, kuten FinnGen -hankkeen tukemista. Biopankkitoiminnan aktiivisuutta ja merkitystä kuvaa se, että yli 150 000 itäsuomalaista on mukana biopankkitoiminnassa.

Koulutuksen palvelualueen keskitetyn koulutustoiminnan strategisena tavoitteena on ollut varmistaa kaikkien alojen kansallisten ja kansainvälisten opiskelijoiden laadukkaat ja riittävät koulutus- ja harjoittelupaikat sekä kehittää innovatiivisia ja monialaisia oppimisympäristöjä.

Osavuosisikatsaus tammi-elokuu 2026

Lisäksi strategisena tavoitteena on ollut monialaisen henkilöstön osaamisen kehittäminen ja uudistaminen niin, että se vastaa asiakkaiden tarpeita ja palvelurakenneuudistusta.

Harjoittelupaikkojen riittävyys ja laatuun on kiinnitetty erityisesti huomiota. Sote-alan harjoittelupaikkojen riittävyys varmistamiseksi hyvinvointialueella on kuvattu SOTE-alan harjoitteluprosessi, laadittu opiskelijatoimintaa ohjaavat yhteiset toimintamallit sekä työ- ja hallinnolliset ohjeet. Harjoittelupaikkojen määrää sekä niiden toteutumista ja kohtaantoa on seurattu säännöllisesti, joista on raportoitu hyvinvointialueen sekä oppilaitosten keskeisille toimijoille. Hyvinvointialueella on laadittu opiskelijamitoitussuositus, jota hyödynnetään arvioitaessa yksikkökohtaisesti harjoittelupaikkojen määrää. Henkilöstön ohjausosaamista ja motivaatiota on vahvistettu säännöllisillä koulutuksilla ja verkostotapaamisilla. Tämän lisäksi ohjaajille on ollut tarjolla useita eri oppimismenetelmiä hyödyntäviä ohjaus- tai ohjausta tukevia koulutuksia. Opiskelijakokemuksia harjoittelupaikoista sekä opiskelijoiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia on vahvistettu sote- alan monialaisen opiskelijaraadin kautta. Raadin tavoitteena on ollut kuulla opiskelijakokemuksia sekä lisätä hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa opiskelu- ja työpaikkana. Monialainen opiskelijapalautekysely on uusittu yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Kaikki opiskelijat vastaavat samaan kyselyyn alasta riippumatta.

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä painopistealueena on ollut perehtymisen, perehdytyksen dokumentoinnin ja mentoroinnin kehittäminen, joka on edennyt tavoitteellisen projektisuunnitelman mukaisesti. Elvytys- ja hätätilanne- simulaatio -ja kliinisten taitojen koulutusta on järjestetty koko hyvinvointialueelle liikkuvien koulutuspalveluiden avulla. Lääkehoito-osaamista on vahvistettu eri ammattiryhmien monipuolisilla tieto- ja taitokoulutuksilla. Yleislääketieteen kouluttajakoulutukset ovat toteutuneet sopimuksen mukaisesti. Koulutusyksikkö on ollut mukana hankkeissa: Jotpa- sosionomi- ja sairaanhoitaja experess- (päättös webinaari 28.10.2026) sekä kliinisesti erikoistuneen Gerontologisen hoitotyön kliinisen erikoistumiskoulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa (16.6.2025-31.12.2027). Koulutuksen kumppanuustiimit ovat tehneet säännöllistä yhteistyötä palvelutuotannon johdon ja henkilöstön kanssa henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Osaamisen kehittämisessä ja opiskelija-asioissa tehdään tavoitteellisesti yhteistyötä YTA-alueella ja kansallisesti. Oppilaistoyhteistyötä on tehty useissa eri työryhmissä. Koulutustoiminnan johtamiseen tarvittavaa tiedolla johtamisen mallia on kehitetty ja määriteltä mitattavia tunnuslukuja ja seurantasykliä.

Tieteellisen kirjaston toiminnan osalta yhteistyösopimus on päivityksessä. Toiminta on siirtynyt virtuaalisiin kirjastopalveluihin. Tulkkipalveluiden osalta tulkkipalveluiden kilpailutus on saatu päätökseen ja tekoälyavusteisen tulkkauksen palvelun pilotointi ja käyttökoulutukset (1.9-31.12.2026) ovat alkaneet.

Tietojohtamisen palvelualueen toiminta on toteutunut talousarvion määrärahojen mukaisesti. Palvelualueen keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet ovat uusien järjestelmien integrointi tietotaltaalle ja kattavan tietopohjan rakentaminen, resurssien käytön tehostaminen, tiedolla

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

johtamisen toimintatapojen kehittäminen, keskeisimpien raportointikokonaisuuksien rakentaminen ja kansallisten tietotoimitusten teknisten ratkaisujen ja tiedon laadun parantaminen. Keskeisissä toiminnallisissa tavoitteissa on edetty suunnitellusti.

ICMT-palvelut ja kehittäminen palvelualueen toiminta on toteutunut suunnitellusti. Palvelualueella on aloitettu hyvinvointialueen strategiaa toteuttavan Digitalisaation ja ICMT-palveluiden kehittämisen tiekartta –toimeenpano-ohjelman valmistelu. Osana toimeenpano-ohjelmaa ollaan valmistelemassa myös hyvinvointialueen tekoälypolitiikkaa ja –toimeenpanosuunnitelmaa. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien viimeiset käyttöönotot ajoittuvat touko-lokakuulle 2026 ja kuormittavat yhä edelleen huomattavasti palvelualueen resursseja. Keväällä 2025 käynnistetyn hyvinvointialueen taloushallinnon järjestelmäkokonaisuuden uusinta on edennyt kustannuslaskennan ja talous- ja henkilöstösuunnittelujärjestelmien käyttöönottovaiheeseen.

Laitehallintapalvelujen toiminta on toteutunut suunnitellusti. Lääkinnällisten laitteiden elinkaarren hallintaa ja ylläpidon kokonaisuutta on edelleen selkeytetty erityisesti InHouse-toimijoiden osalta (Istekki ja Servica Oy) ja huoltamattomien laitteiden lukumäärä on pienentynyt. Istekin KYS tekninen tuki- ja PSHVAN laajuinen huolto- ja vikakorjauspalvelu käynnistyivät tammi-kuussa ja mekaanisten laitteiden huoltovastuuta KYS kampuksen ulkopuolisissa yksiköissä on keskistetty Servicalle. Isoimmista hankkeista keskitetyn välinehuoltokeskuksen ja PSHVAN monipalvelukutsujärjestelmien uudistukset sekä laajennettu kotihoidon hälytyskeskus ovat edenneet suunnitellusti ja myös keskusvalvonnan päivitys on saatu valmiiksi. Laitepoolia ja -rekisteriä hyödynnetään aktiivisesti yllättävien laitetarpeidenratkaisemisessa.

PSHVAN alustava sovellus- ja laiteinvestointisuunnitelma vuodelle 2027 on valmistunut ja ensimmäiset kalliiden investointien kustannusvaikuttavuusanalyysit tuotettu VMlle. Sovellus- ja laiteinvestointisuunnitelman 2026 toimeenpano on käynnistynyt.

Hankevoimalan toimintaa on kehitetty kuluneen aikana. Kuvaukset prosesseista ja vastuumatriiseista hankkeiden eri vaiheisiin, sekä sisäiseen käyttöön että julkisesti jaettavaksi on laadittu. Hallinnoitavista hankkeista vastuita on 30.8.2029 saakka ja ko. hankkeiden raportointivastuut päättyvät 31.12.2029. Hallinnoitavana on n. 12 M€ kehittämishankekokonaisuus, yhteensä 30 hanketta. Lisäksi haussa olevia hankkeita, joihin ei ole vielä saatu rahoituspäätöstä on n. 1 M€ edestä. Lisäksi tiedossa olevia vuonna 2026 haettavia hankkeita on 11 kpl, joissa haettava rahoitus n. 7 M€.

Digiasioinnin palvelujen ja digitalisaation osalta maaliskuussa muodostetun yksikön toiminta on saatu erittäin hyvin käyntiin. Painopiste on ollut tukea R4-ohjelman toimeenpanoa. Kevään aikana tehtiin erityispalvelujen johdon kanssa suunnitelma toteutettavista digiasioinnin kohteista ja niiden toteutus on aloitettu. Digiajanvaraus ja ryhmävastaanotot OmaSavo-palvelussa on saatu tuotantovalmiuteen ja käyttöönotot tapahtuvat syyskuun alussa. Chat-, Viestit- ja digipolkupalveluja on otettu käyttöön useissa palvelutoiminnoissa. Kehitystoiveita digitalisaatioon on palvelutoiminnasta tullut runsaasti ja niiden toteutusta arvioidaan yhdessä palvelutoiminnan kanssa.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Asiakkuudet ja laatu palvelualueen toiminta on toteutunut suunnitellusti alkuvuoden aikana. Asiakkaiden tuottaman PROM-tiedon kerääminen on aloitettu ja sitä laajennetaan STM:n myöntämän avustuksen turvin myös perusterveydenhuoltoon. SOTE-valvonnassa on yllättäviä henkilöstöresurssien vajauksia, joiden vuoksi toimintaa on kohdennettu yhä enemmän haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palvelujen valvontaan. Vastuullisuustyötä jatketaan ja toimijoita osallistetaan syksyn aikana toimeenpanoon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) - ja osallisuuspalveluyksikkö on vahvistanut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita ja asukkaiden osallisuutta. Keskeisiä toimenpiteitä ovat olleet neuvostojen ja osallisuusverkostojen toiminnan kehittäminen, järjestöyhteistyön vahvistaminen, HYTE-kertoimen kirjaamisen ja HYTE-tiedolla johtamisen kehittäminen sekä hyvinvointisuunnitelman toimeenpano. Elintapaohjauksen toimintamallia on kehitetty ja hankkeissa on pilotoitu uusia hyvinvointia tukevia palveluja ja edistetty ikäihmisten kulttuurihyvinvointia laajentamalla kulttuuriluotsitoimintaa. Lisäksi on vahvistettu vanhemmuuden tukea, mielenterveyden edistämistä, ehkäisevää päihdetyötä, väkivallan ehkäisyä sekä arjen turvallisuutta yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönottoa ja hyödyntämistä vahvistettiin koulutusten, sekä palvelutuotannon tukemisen avulla. Potilas- ja sosiaaliasiavastaavien palveluja on uudistettu henkilöstövähennysten myötä yhdistämällä palvelukanavia, kehittämällä raportointia sekä varmistamalla asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista neuvonnan ja ohjauksen kautta.

SOTE valmius ja varautumien / Itä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus edisti sosiaali- ja terveydenhuollon valmiustoimintaa Pohjois-Savon hyvinvointialueella ja Itä-Suomen yhteistyöalueella kansallisen ohjauksen mukaisesti. Verkostoyhteistyö alueellisesti ja kansallisesti on ollut aktiivista. Harjoitustoiminta ja yhteistyö eri viranomaisten kanssa on tiivistynyt. Tilannekuvatoiminta jatkoi kehittymistä, tiedon integraatiossa edelleen kehitettävää. Yhteistyöalueen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön valmiusosaamista parannettiin seminaarin, koulutusten ja harjoitusten kautta. Valmiuden taso on kokonaisuutena parantunut, mutta kehittämistyö jatkuu.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Strategia- ja kehittäminen toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

- **Varautuminen ja väestönsuojelu**

Varautumisen ja väestönsuojelun osalta strategia- ja konsernipalvelut ovat käynnistäneet yhteisen valmius- ja varautumissuunnitelman laatimisen valmiuspäällikön johdolla.

- **Kustannustehokkuus ja resurssiviisaus (taloudenhallinta, hankintaosaaminen, ohjeiden noudattaminen, sopimusriskien hallinta, resurssien harkittu käyttö)**

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Hankintoja koskevia toimi- ja päätösvaltuuksia on noudatettu, eikä muitakaan poikkeamia ole havaittu. Toimialan hankinnoista on olemassa hankintasopimusasiakirjat ja sopimukset on tallennettu D10:iin.

- **Palvelujärjestelmä uudistuksen seuranta**

Palvelujärjestelmän uudistuksen seuranta on toteutettu aluehallitukselle tehtävä erillisraportoinnin kautta.

- **Omavalvonnan toimeenpano**

Strategia ja kehittämisspalveluissa ei tehdä valvontalain mukaista omavalvontaa, vaan toimintaa valvotaan sisäisen valvonnan keinoin.

Asiakkuudet ja laatu- palvelualue toimii kuitenkin palvelutuotannon tukena omavalvonnan toteuttamisessa ja on tehnyt Laatuporttiin työkalun omavalvonnan arvioimiseksi. Lisäksi on tuotettu järjestäjätason omavalvonnan osavuositarkastus. Omavalvontasuunnitelmien itsearvioinnissa tarkasteltiin henkilöstöresursseja, toimitiloja, tietosuojaa, palvelujen saatavuutta, asiakaspalautteita sekä omavalvonnan kehittämistoimenpiteiden toteutumista. Arviointijaksolla havaittiin yksittäisiä toiminnan laatuun, toimitiloihin, henkilöstön riittävyyteen, tietojärjestelmien toimivuuteen ja palveluihin pääsyyn liittyviä haasteita. Havaitut puutteet eivät pääsääntöisesti aiheuttaneet välitöntä vaaraa asiakas- tai potilasturvallisuudelle ja niiden korjaamiseksi käynnistettiin tarvittavat toimenpiteet.

Keskeiset kehittämiskohteet

- Henkilöstöresurssien riittävyydessä esiintyi paikoin haasteita sairauspoissaolojen, rekrytointivaikeuksien ja lomakausien vuoksi.
- Toimitiloihin liittyi sisäilma- ja tarkoituksenmukaisuushaasteita useissa toimintayksiköissä.
- Uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto aiheutti alkuvaiheessa häiriöitä käsittelyaikoihin ja tietojärjestelmien käyttöön.
- Palvelujen saatavuudessa havaittiin viiveitä erityisesti henkilöstövajeeseen liittyvissä tilanteissa.

Toteutetut kehittämistoimenpiteet

- Rekrytointia tehostettiin ja henkilöstöresurssien käyttöä seurattiin aktiivisesti.
- Toimitiloihin liittyviä puutteita korjattiin ja uusien tilojen käyttöönottoa edistettiin.
- Tietojärjestelmien käyttöönottoa tuettiin koulutuksella, ohjauksella ja järjestelmävirheiden raportoinnilla.
- Tietosuojan, tietoturvan ja turvallisten toimintatapojen toteutumista vahvistettiin henkilöstön ohjauksella ja seurantatoimilla.
- Asiakaspalautteita ja muistutuksia käsiteltiin yksiköissä sekä hyödynnettiin toiminnan kehittämisessä.

Osavuositarkastus tammi-elokuu 2026

Omavalvonnan seurannan perusteella toimintaa on kehitetty tunnistettujen riskien ja havaintojen pohjalta suunnitelmallisesti. Kehittämistoimenpiteiden seuranta jatkuu osana normaalia omavalvontaa, ja erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstön riittävyyteen, toimitilaratkaisuihin sekä tietojärjestelmien toimivuuden varmistamiseen.

Tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen

Tuottavuustoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti (erillisraportointi).

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

1TAL151 Strategia ja kehittäminen (ilman hankkeita) 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	6 337	6 158	6 158	3 522	57,2 %
Valmistus omaan käyttöön	459	415	415	618	149,1 %
Toimintakulut	-69 869	-83 645	-83 956	-48 438	57,7 %
Toimintakate	-63 073	-77 072	-77 384	-44 298	57,2 %

Toimintakate on sitova tavoite.

1TAL152 Tutkimukset ja hankkeet 1 000 €	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu TA 2026	Toteuma 1-8/2026	Tot.-%
Toimintatuotot	27 006	8 254	8 254	6 326	76,6 %
Toimintakulut	-26 725	-8 254	-8 254	-6 332	76,7 %
Toimintakate	281	0	0	-6	

Toimintakate on sitova tavoite.

Toimialan ennustetaan alittavan talousarviossa annetun kateraamin. Positiivista talouskehitystä selittää monet tilapäiset vuodelle 2026 kohdistuvat tekijät kuten ostohyvitykset, suunniteltujen ICMT-palveluostojen ja kustannusten siirtymiset. ICMT-palveluiden toteumiin ja talouden suunnitteluun vaikuttaakin merkittävästi sen kehittämisen syklinen luonne.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

- Henkilöstöresurssien tarkastelu ja hyödyntäminen yhteistyössä koko toimialalla.
- Koulutus- ja matkakustannusten vähentäminen konsernin yhteisten linjausten mukaisesti sekä muut tuottavuustoimet.
- Keskitettyjen toimintamallien vahvistaminen (esim. keskitetty tieto- ja laitehallinta).
- Päällekkäisten ICT-järjestelmien karsiminen.
- In-house -kustannustehokkuuteen vaikuttaminen.
- Ulkopuolisen tutkimus- ja kehittämisrahoituksen hakuaktiivisuuden lisääminen.